

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**OD DOPOLNILNE DEJAVNOSTI DO GOSPODARSKE DRUŽBE:
ŠTUDIJA PRIMERA PODJETJA ZUVAR D.O.O.**

Ljubljana, september 2016

ALEKSANDRA VONČA

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Aleksandra Vonča, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Od dopolnilne dejavnosti do gospodarske družbe: študija primera podjetja Zuvar d.o.o., pripravljenega v sodelovanju s svetovalko doc. dr. Alenko Slavec.

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: Aleksandra Vonča

KAZALO

UVOD.....	1
1 TEORETIČNI DEL.....	2
1.1 Gospodarske družbe	2
1.2 Obrtna dejavnost.....	5
1.3 Dopolnilna dejavnost.....	7
1.4 S.p.	8
1.5 D.o.o.	11
1.6 Preoblikovanje dopolnilne dejavnosti v s.p., nato iz s.p. v d.o.o.....	14
2 PRAKTIČNI DEL.....	15
2.1 Namen, cilj in raziskovalna vprašanja.....	15
2.2 Raziskovalna metoda.....	15
2.3 Predstavitev podjetja Zuvar d.o.o.	15
2.4 Analiza podjetniške poti podjetja Zuvar .d.o.o.....	17
2.5 Raziskovalna vprašanja	19
SKLEP.....	20
LITERATURA IN VIRI.....	23

KAZALO TABEL

Tabela 1: Podjetja po pravnoorganizacijski obliki glede na število podjetij v letih 2013 in 2014	3
Tabela 2: Prispevki za socialno varnost za dopolnilno dejavnost za april 2016	8
Tabela 3: Prispevki za socialno varnost s.p.-ja v letu 2016.....	10

KAZALO SLIK

Slika 1: Podatki o številu pravnih subjektov v poslovnem registru Slovenije, 31.1.2015	4
Slika 2: Prikaz sistema "končne obdavčitve dohodka" družbenika v d.o.o.....	13
Slika 3: Certifikati podjetja Zuvar d.o.o.	16
Slika 4: Logotip podjetja Zuvar .d.o.o.....	17

UVOD

Mala obrtna dejavnost se razvija skladno s strategijo in organizacijsko ureditvijo podjetja. Na podlagi obrtne dejavnosti, ki ima dopolnilno dejavnost (v nadaljevanju popoldanski s.p.) se preoblikuje v samostojnega podjetnika (v nadaljevanju s.p.). Čez čas se razvije v družbo z omejeno odgovornostjo (v nadaljevanju d.o.o.) in na ta način postane bolj kredibilna na trgu med konkurenti, poslovnimi partnerji in kreditodajalci (Storey, 1994, str. 129). Popoldanska obrtna dejavnost se začne v majhnem obsegu s strastjo do dela, zato sta podjetnik in njegova dejavnost neločljivo povezana. Sčasoma si večina podjetnikov želi razširiti poslovanje zato, da podjetje raste in se razvija v večji poslovni subjekt. Skladno s tem se lahko pojavi potreba po spremembi pravnoorganizacijske oblike, običajno iz popoldanskega s.p.-ja v s.p., nato pa v d.o.o. Hkrati pripomore tudi h konkurenčnosti in rasti gospodarstva ter ohranja obstoječa in razvija nova delovna mesta.

Namen zaključne strokovne naloge je analizirati razvoj podjetja Zuvar d.o.o. od s.p. do d.o.o. Namen je ugotoviti vzroke, prednosti in izzive posameznih stopenj v razvoju izbranega podjetja.

Cilji zaključne strokovne naloge so sledeči:

- preučiti literaturo s področja rasti in razvoja podjetij od popoldanskih obrtniških dejavnosti do večjih podjetij s pravnoorganizacijsko obliko družb z omejeno odgovornostjo;
- strniti prednosti in slabosti ureditve podjetja kot dopolnilne dejavnosti, s.p. in d.o.o.;
- podati priporočila za smotrni prehod med različnimi pravnoorganizacijskimi oblikami glede na poslovanje, razvoj in strategijo rasti podjetja;
- analizirati študijo primera podjetja Zuvar d.o.o. od začetkov poslovanja do danes;
- izvesti intervju z lastnikom podjetja Zuvar d.o.o. v povezavi z razvojem podjetja;
- interpretirati ugotovitve, pridobljene v opravljenem intervjuju z lastnikom podjetja Zuvar d.o.o.

Raziskovalna vprašanja zaključne strokovne naloge:

- Katere so prednosti in slabosti dopolnilne dejavnosti, s.p. in d.o.o.?
- Kakšni so davki in prispevki posamezne preučene pravnoorganizacijske oblike podjetja?
- Katera pravnoorganizacijska oblika je primerna za podjetje na določeni stopnji razvoja?
- Kateri so zunanji dejavniki podjetja, ki narekujejo spremembo pravnoorganizacijske oblike?
- Kateri so notranji dejavniki podjetja, ki narekujejo spremembo pravnoorganizacijske oblike?

- Preučiti vzroke, prednosti in izzive v različnih fazah podjetja na primeru slovenskega podjetja?

V teoretičnem delu sem uporabljala metode deskripcije (razlage posameznih pojmov), kompilacije (uporaba navedb različnih avtorjev) in sinteze (združevanje različnih pojmov v celoto). V praktičnem delu pa sem uporabljala metodo intervjuja za analizo razvoja podjetja Zuvar d.o.o. iz s.p. v d.o.o.

Zaključna strokovna naloga je razdeljena na štiri dele in se začne z uvodom, v katerem sem na kratko predstavila motivacijo, cilje, raziskovalna vprašanja, metode in strukturo zaključne strokovne naloge. Uvodu sledi teoretični del. Opredeljuje gospodarske družbe, dopolnilno dejavnost, s.p. in d.o.o. Teoriji sledi praktični del, v katerem predstavim podjetje, ki se je razvijalo od s.p. do d.o.o. Nalogo zaključim s sklepom, ki zajema povzetek ugotovitve raziskovalnega dela.

1 TEORETIČNI DEL

1.1 Gospodarske družbe

Gospodarska družba je tako imenovana pravna oseba. Na trgu opravlja pridobitno dejavnost. Zakon jo definira kot vsako dejavnost, ki nastane na trgu izključno zaradi pridobivanja dobička. Z vpisom v sodni register gospodarska družba postane pravna oseba. To pomeni, da je pravna oseba skupek oseb, ki je lahko nosilec obveznosti in pravic (Cepec & Kovač, 2012, str. 149).

Podjetje vsekakor ni sopomenka besedi firma. Pri podjetju gre v osnovi za skupek premoženja, ki je namenjen uresničevanju gospodarskih pobud oziroma gospodarske dejavnosti. Ime, s katerim družba posluje, se imenuje firma (Firma in podjetje – kakšna je razlika, 2014).

V Sloveniji glede na pravnoorganizacijsko obliko poznamo:

- komanditno družbo,
- dvojno družbo,
- družbo z omejeno odgovornostjo,
- družbo z neomejeno odgovornostjo,
- delniško družbo,
- tiho družbo.

Pravnoorganizacijske oblike so razdeljene na osebne in kapitalske družbe. Obliki se razlikujeta po odgovornosti družbenikov za dolgove družbe. Za kapitalske je značilno, da noben družbenik ne odgovarja za dolgove. Pri osebnih družbah je drugače, saj v tem primeru vsaj en družbenik odgovarja z vsem svojim premoženjem. Med kapitalske

uvrščamo d.o.o., delniško družbo ter komanditno delniško družbo. Med osebne družbe pa sodita družba z neomejeno odgovornostjo in komanditna družba. Vse pravnoorganizacijske oblike so gospodarske družbe, razen s.p., ki je fizična oseba (Cepec & Kovač, 2012, str.151).

V pravnih aktih in zakonih ne najdete popoldanskega s.p., ker gre za pogovorni izraz. Označuje s.p., ki opravlja dopolnilno dejavnost. Zavarovan je z drugega naslova, zato si prispevkov za socialno varnost ne plačuje sam (Borštnik, 2015a).

Pri oblikah podjetij moramo biti pozorni na obrtno dejavnost. Zanj veljajo naslednje značilnosti (Osnovne značilnosti podjetij, 2016):

- na podlagi individualnih priporočil gre za storitveno ali proizvodno dejavnost,
- proizvodnja se opravlja v malih serijah,
- pretežni del dejavnosti ne zajema serijska proizvodnja.

V Tabeli 1 prikazujem pravnoorganizacijske oblike glede na število podjetij v letu 2013 in 2014.

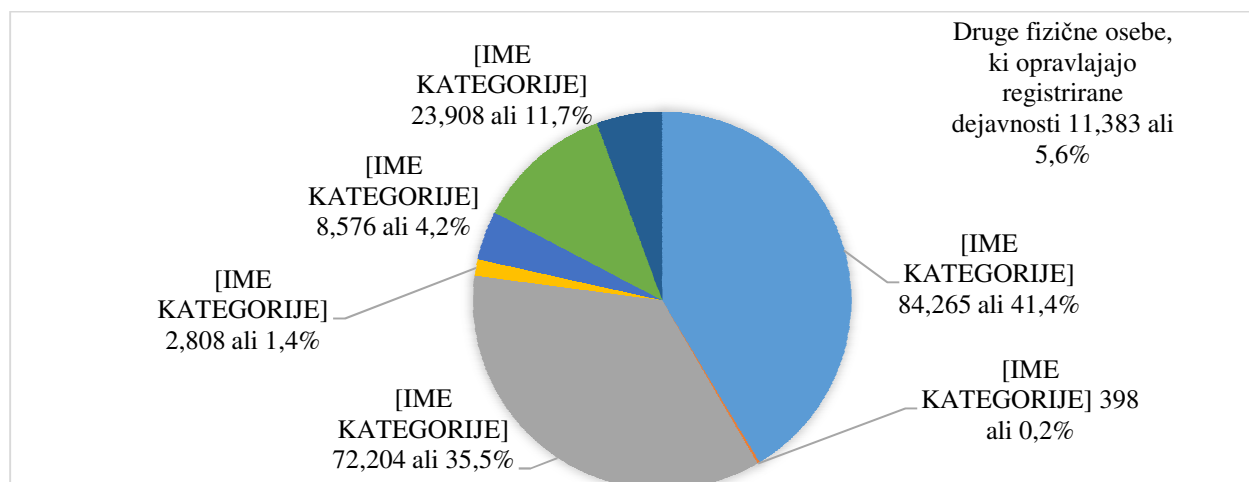
Tabela 1: Podjetja po pravnoorganizacijski obliki glede na število podjetij v letih 2013 in 2014

Pravnoorganizacijska oblika	Število podjetij	
	2013	2014
Podjetje – skupaj	182089	186433
Gospodarska družba	58404	59856
Družba z neomejeno odgovornostjo	871	719
Družba z omejeno odgovornostjo	56370	58078
Delniška in komanditna družba	731	694
Samostojni podjetnik	86397	88528

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Podjetja po pravnoorganizacijski obliki in velikosti glede na število podjetij, b.l.

Na Sliki 1 prikazujem število in procente pravnih subjektov, ki so bili na dan, 31. 12. 2015 prijavljeni v Poslovni register Slovenije.

Slika 1: Podatki o številu pravnih subjektov v Poslovnem registru Slovenije, 31. 1. 2015

Vir: Agencija Republike Slovenije za javne evidence in storitve, Podatki o številu pravnih subjektov v poslovnem registru Slovenije, 2015.

Ob odprtju podjetja se je potrebno odločiti o obliki podjetja. V Sloveniji sta najbolj pogosti obliki s.p. in d.o.o. V zadnjih letih je registracija podjetja postala enostavna in brezplačna, saj stroške ustanovitvenih postopkov krije država. Registracijo s.p.-jev in družb z omejeno odgovornostjo opravimo na fizičnih vse na enem mestu (v nadaljevanju VEM) točkah ali preko spleta E-VEM. Če se odločimo za registracijo podjetja preko portala E-VEM, je potrebno imeti veljavno kvalificirano digitalno potrdilo. Poleg tega je potrebno opraviti odprtje bančnega računa v eni izmed bank. Na E-VEM točkah ni mogoče opraviti vseh postopkov. Opravijo se lahko pri notarju, ki jih tudi zaračuna. Notarji lahko opravijo naslednje storitve (Borštnik, 2015c):

- registracijo oblik podjetij, ki niso s.p. in d.o.o. (vpis v poslovni/sodni register, samodejna dodelitev davčne in matične številke),
- spremembe prijav vseh vrst ne glede na družbo,
- izbris vseh oblik iz poslovnega/sodnega registra.

Sodni register je javna knjiga, namenjena vpisu in objavi podatkov. Podatki zajemajo pomembna dejstva glede tistih pravnih oseb, ki so vpisane v sodni register. Vodi ga okrožno sodišče. Sodni register ima eno izmed načel, načelo javnosti. To pomeni, da so vsi podatki, ki so zapisani v njem, javno objavljeni. Za objavo teh podatkov skrbi Agencija Republike Slovenije za javne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPES) (Javne knjige, 2016; Cepec & Kovač, 2012, str. 164, 166).

Za zagon oziroma širitev poslovanja Republika Slovenija nudi različne oblike nefinančnih ter finančnih pomoči (Državne spodbude za zagon, 2016).

Finančne pomoči so podjetjem na voljo v okviru javnih agencij in skladov, ministrstev in drugih institucij v oblikah (Državne spodbude za zagon, 2016):

- nepovratnih pomoči (subvencije, ki so namenjene spodbudam samozaposlenih in za zagon novih inovativnih podjetij),
- povratnih pomoči (sredstva za dokapitalizacijo za tvegani kapital, ki so na voljo za internacionalizacijo in širitev podjetij, poroštvo ali garancije ter posojila).

Pri zagonu podjetja je pomembno primerno podporno okolje, ki zajema mentorstvo, usposabljanje in ciljne informacije. To nudi nefinančna ali posredna državna pomoč, ki je v Sloveniji zelo raznolika (Državne spodbude za zagon, 2016).

V prilogi 1 in 2 podajam podrobnejši prikaz finančne in nefinančne podpore oziroma posredne pomoči države, ki je aktualna v zadnjih letih.

Druge oblike podpore podjetništva (Državne spodbude za zagon, 2016):

- coworking prostori, kot so Poligon, Coworking MB in Hekovnik (informiranje, svetovanje, usposabljanje, iskanje poslovnih partnerjev, mreženje, pomoč za zagon podjetij),
- Gospodarska zbornica Slovenije (pomoč pri internacionalizaciji, usposabljanje, svetovanje),
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (izdajanje obrtnih dovoljenj, EU potrdil, licenc za opravljanje prevozov, svetovanje, usposabljanje, občasno opravljanje obrtnih dejavnosti v RS s potrdili),
- Erasmus program za mlade podjetnike (izmenjava izkušenj med podjetniki znotraj EU in sofinanciranje podjetniškega usposabljanja).

1.2 Obrtna dejavnost

V Obrtnem zakonu 5. člena je obrtna dejavnost opredeljena kot storitvena ali proizvodnja dejavnost. Izvaja se na podlagi individualnih naročil. Proizvodnja se opravlja v majhnih serijah. Pri obrti obrtniki večinoma uporabljajo orodja, tehnične naprave ter stroje, ki jih potrebujejo za opravljanje dejavnosti. Pri obrtni dejavnosti je v ospredju osebni angažma, zato delo izvajajo čim bolj kakovostno. Dejavnost želijo opravljati trajno, saj je to njihovo življenjsko delo in vir zaslužka (Ur. l. RS, št. 40/04 – uradno prečiščeno besedilo 117/06-ZDavP-2, 102/07, 30/13 in 36/13 – popr., v nadaljevanju ObrZ).

Med obrtno dejavnost se ne štejejo podjetja, ki imajo poslovne funkcije (npr. proizvodna, finančna ali nabavna). Mednje ne sodijo niti srednja in velika podjetja. Poslovni subjekt dopolnilno dejavnost izvaja kot dopolnitev ostalim dejavnostim ter jo vodi v manjšem obsegu (ObrZ).

Poleg tega se med obrtno dejavnost ne štejejo dejavnosti poslovanja z nepremičninami, svetovanjem (davčno, podjetniško, tehnično in pravno svetovanje ter projektiranje), finančno posredništvo, zdravstva ter socialnega varstva. Izjema je dejavnost prometa in zvez, kamor sta šteta cestni tovorni in potniški promet (ObrZ).

V ObrZ v 6. členu se na podlagi obrtnega dovoljenja in vpisa v obrtni register pridobi pravica do opravljanja obrtne dejavnosti. Za obrtne dejavnosti, ki nimajo predpisane poklicne usposobljenosti, se stranki izda sklep o vpisu v obrtni register (Kostic, 2011). V nadaljevanju 6. člena je obrtno dovoljenje dokazilo, s katerim podjetnik izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti. Pridobijo ga lahko s.p., gospodarska družba ali obrtna zadruga. Za dovoljenje morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa zakon. 7. člen pojasnjuje, da dovoljenje ni prenosljivo, se pravi se ne prenese na drugo pravno ali fizično osebo. Vloga za izdajo obrtnega dovoljenja se vloži na enotni vstopni točki VEM ali pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, kar je zapisano v 9. členu. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije izda obrtno dovoljenje, če nosilec ustreza vsem pogojem. Zbornica potrebuje najmanj 15 dni za izdajo pravilno sestavljenega obrtnega dovoljenja. Dovoljenje vsebuje nosilca, obrtno dejavnost ter podatke, ki so določeni z Obrtnim zakonom in s Pravilnikom o postopku izdaje obrtnega dovoljenja. Ko Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije izda obrtno dovoljenje, po uradni dolžnosti vpiše subjekt v obrtni register. Dovoljena je tudi pritožba ob izdaji dovoljenja. O izdani pritožbi odloča ministrstvo, ki je pristojno za obrt razlaga 14. člen ObrZ (ObrZ).

V Uredbi o določenih obrtnih dejavnosti in obrti podobnih dejavnosti so določene dejavnosti, ki zahtevajo posebno poklicno usposobljenost in storitvene dejavnosti, ki imajo možnost vključitve prodaje na drobno. Za opravljanje je potrebno pridobiti obrtno dovoljenje (Kostic, 2011).

V 9. členu ObrZ, ko podjetnik izpolnjuje spodnje pogoje, postane nosilec obrtne dejavnosti. Potrebno je imeti strokovno izobrazbo, mojstrski naziv ali nacionalno poklicno kvalifikacijo. Mojstrski naziv se pridobi z opravljenim mojstrskim izpitom. Več o njem podajam v Prilogi 3. Minimalna izobrazba, ki je dovoljena, je srednja poklicna, lahko pa tudi strokovna, višja ali visoko strokovna izobrazba. Kot poslovodni delavec ali samozaposlena oseba iz seznama obrtne dejavnosti je potrebno dejavnost opravljati 6, 5 ali 3 zaporedna leta. Z dokazilom je potrebno dokazati, da ste se predhodno vsaj tri leta usposabljali za to dejavnost. To potrjuje pristojni strokovni organ in nacionalna priznana listina (ObrZ).

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je samostojna, strokovna, poslovna organizacija in je oseba javnega prava Republike Slovenije, ki je opredeljena v 33. členu ObrZ. Njene naloge so razložene v 34. členu ter obravnava problematiko in spremlja dela obrti, oblikuje predloge in stališča obrti za spremembe ekonomske politike in gospodarskega sistema, skrbi za njen razvoj, naloge poklicnega izobraževanja, vodi register območnih obrtno-

podjetniških zbornic in izvaja javna pooblastila po zakonih. Upravljajo jo njeni člani preko imenovanih predstavnikov v organih zbornice. Organi so: upravni odbor, skupščina, nadzorni odbor in predsednik, kar je zapisano v 35. členu (ObrZ). V Prilogi 4 predstavljam območno Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije, medtem ko v Prilogi 5 podajam informacije o prenehanju veljavnosti obrtnega dovoljenja.

Obrtni zakon določa obvezno članstvo v obrtni zbornici. Članarina je (Kostic, 2011):

- 10 EUR mesečno za člane, ki osebno opravljajo dejavnost umetnostne in domače obrti;
- 18 EUR mesečno za gospodarske družbe in s.p.-je brez zaposlenega;
- 27 EUR mesečno za gospodarske družbe in s.p.-je, ki imajo zaposlene.

Stroški pridobitve obrtnega dovoljenja znašajo 111 EUR (Kostic, 2011).

V letu 2014 je bilo v Sloveniji med 30.000 in 40.000 obrtnih podjetij. To je dobrih 30 % vseh podjetij. Prihodki, ki jih ustvarijo, se gibljejo med 15 % in 20 %. Gradbeništvo in predelovalne dejavnosti so v samem vrhu (Obrtnik leta je mesar Janez Kodila, 2014).

1.3 Dopolnilna dejavnost

Za poimenovanje dopolnilne dejavnosti se v praksi uporablja pojem popoldanski s.p. Pravni izraz dopolnilna dejavnost je nadomestil »popoldansko obrt« ali »popoldanski s.p.«. Ob redni zaposlitvi posameznik ustanovi gospodarski podjem pridobitne dejavnosti oziroma opravlja dejavnost podjetnika. Na podlagi redne zaposlitve ima posameznik urejeno plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje. Plačuje le pavšalne prispevke za socialno zavarovanje (Cepec, Ivanc, Kežmah, & Rašković, 2010, str. 85–86).

Razlika med s.p. in dopolnilno dejavnostjo je v obsegu plačevanja socialnih prispevkov. Pravnoorganizacijska oblika in preostala ureditev v zvezi z s.p.-jem je povsem enaka (Cepec et al., 2010, str.86).

Pravni status, dolžnosti in pravice med navadnim in popoldanskim s.p. so povsem enake. Razlikujeta se le v plačilu za socialno varnost (Borštnik, 2015a).

V Tabeli 2 prikazujem prispevke za socialno varnost za dopolnilno dejavnost za april 2016.

Tabela 2: Prispevki za socialno varnost za dopolnilno dejavnost za april 2016

Vrsta prispevka	Znesek v EUR
Prispevki za pokojninsko in invalidno zavarovanje	32,43 EUR
Mesečni znesek prispevka za poškodbe pri delu in poklicno bolezen (0,53 % od PP)	8,17 EUR
Mesečni znesek prispevka po 55.a členu ZZVZZ-M (6,36 % od 0,25 PP)	24,50 EUR
Skupaj	65,10 EUR

Vir: M. Borštnik, Prispevki za popoldanski s.p. – april 2016, 2016.

Posebna oblika dopolnilne dejavnosti, namenjena študentom, tako imenovan študentski s.p. je bila s 1. 1. 2013 ukinjena. Od tega datuma naprej lahko študentje odprejo le polni s.p. s polnimi prispevki (Borštnik, 2015a).

Pri odprtju izgubijo določene ugodnosti, kot so (Borštnik, 2015a):

- bivanje v študentskem domu,
- subvencionirana študentska prehrana,
- družinska pokojnina, kadrovska ali državna štipendija,
- starši študenta ne morejo uveljavljati kot vzdrževanega družinskega člana,
- pravica do otroškega dodatka in študentskega dela.

Poglejmo še pozitivne točke (Borštnik, 2015a):

- vplačuje v pokojninsko blagajno in na podlagi tega mu teče delovna doba,
- prijavi se lahko na podjetniške razpise,
- kandidira za nekatere subvencije,
- pri mesečnem znesku nad 1000 EUR se splača delati preko s.p.

1.4 S.p.

Ena izmed oblik, s pomočjo katere se opravlja pridobitna dejavnost, je s.p. V Zakonu o gospodarskih družbah so opustili uporabo besede »samostojni«. Zdaj se uradno uporablja podjetnik ali kratica s.p. V pogovornem jeziku pa se še vedno uporablja samostojni podjetnik (Mercina, 2015d).

V 6. odstavku 3. člena zakona o gospodarskih družbah opredeljuje s.p. kot fizično osebo, ki v okviru organiziranega podjetja na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost (Ur. l. RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15).

Značilnosti s.p. so (Cepec et al., 2010, str. 71; Mercina, 2015d):

- fizična oseba je lahko samo podjetnik,
- status podjetnika na podlagi zakona pridobi fizična oseba, ki opravlja pridobitno dejavnost,
- samostojnost podjetnika pri opravljanju dejavnosti (dejavnost opravlja v svojo korist oziroma na svoj račun ali svojo odgovornost in za opravljanje jamči z vsem svojim premoženjem),
- dejavnost se opravlja s pridobitnim namenom in trajno.

Prednosti s.p. so sledeče (Prednosti in slabosti statusne oblike s.p., 2016; Mercina, 2015d; Antić, 2015; Coleman & Cohn, 2000, str. 37–52):

- ni osnovnega kapitala v obliki denarnega vložka,
- enostavna in hitra ustanovitve,
- nižji stroški ustanovitve,
- nižji administrativni stroški,
- podjetnik prosto razpolaga z denarjem,
- podjetnik sam vodi posle in ima torej popoln nadzor nad poslovanjem,
- enostavno poslovanje in upravljanje,
- med podjetjem in gospodarstvom je enostaven prenos,
- enoosebna oblika opravljanja dejavnosti,
- da se izognejo neomejeni odgovornosti, se preoblikujejo v kapitalsko družbo, največkrat v d.o.o., in z njo zaprosijo za posojilo,
- zaradi odgovornosti s premoženjem velja, da ima s.p. manjši procent dolga kot pravne osebe,
- posojilodajalci se zavarujejo pred nevračilom posojila s poroštvom podjetnika.

Slabosti s.p. (Prednosti in slabosti statutne oblike s.p., 2016; Mercina, 2015d; Antić, 2015; Chawla, Hazeldine, Jackson & Lawrence, 2007, str. 6):

- oblika ni ločena od fizične osebe, zato med seboj ne moreta poslovati,
- podjetnik odgovarja z vsem svojim premoženjem,
- visoko davčno breme ob višjih dobičkih,
- kadar želi podjetje ustanoviti več ljudi, ni primerna oblika,
- nižja kredibilnost v nasprotju z drugimi pravnoorganizacijskimi oblikami,
- posojilodajalci nimajo zaupanja za dodatno financiranje podjetnika,
- omejene možnosti pri zaposlovanju zaposlenih zaradi nezaupanja,
- slaba oblika v primeru, da računate na investicijo,
- samo en ustanovitelj,

- banke redkeje odobrijo dolgoročna posojila zaradi nespoštovanja posojilnih obveznosti in nižje kredibilnosti,
- podjetniki podjetja ne oblikujejo zaradi ambicij za rast, ampak ker jim ni potrebno vplačati osnovnega kapitala in zaradi lažje ustanovitve.

V Prilogi 6 prikazujem pravnoformalni in davčni vidik s.p.-ja.

Pri obdavčitvi s.p.-ja se uporablja Zakon o dohodnini zato, ker je fizična oseba. Pri s.p. je predmet obdavčitve dohodek iz dejavnosti. Za njega se šteje dohodek, ki je dosežen z opravljanjem vsake kmetijske, gozdarske, podjetniške, poklicne oziroma druge neodvisne dejavnosti. Temelj opredelitve dohodka iz dejavnosti je opravljanje neodvisne, samostojne in trajne dejavnosti. Zavezanci za dohodek iz dejavnosti so s.p. in druge fizične osebe, ki opravljajo dejavnost na podlagi drugih predpisov. To so na primer samostojni novinarji, odvetniki ali notarji. V Prilogi 7 podajam ugotovitve davčne osnove in davčne stopnje za s.p. (Mercina, 2015b).

Vsak s.p. mora davčnemu uradu mesečno plačevati prispevek za socialno varnost. Podatke je potrebno od 1. 1. 2009 dalje poslati preko programa e-davki. Zavezanci, ki nimajo plač, v skladu s 4. členom Zakona o prispevkih socialne varnosti plačujejo naslednje prispevke (Boršnik, 2015a):

- prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje,
- prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje,
- prispevek za starševsko zavarovanje,
- prispevek za zaposlovanje od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

V Tabeli 3 prikazujem prispevke za socialno varnost s.p.–ja v letu 2015.

Tabela 3: Prispevki za socialno varnost s.p.–ja v letu 2016

Vrsta prispevka	Mesečni znesek v EUR
Najnižja osnova 2016	871,30 EUR
Najvišja osnova 2016	5.445,62 EUR
Minimalni prispevki 2016	341,20 EUR
Maksimalni prispevki 2016	2.080,23 EUR

Vir: M. Vincek, Izračun prispevkov za samostojne podjetnike v letu 2016, 2016.

S prvim vpisom v sodni register od 1. 7. 2013 dalje je mogoče uveljavljati delno oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V prvih 12 mesecih poslovanja so tako osebe oproščene plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 50 % zneska prispevka. Druga možnost pa je, da so oproščene v prvih

12 mesecih poslovanja plačila v višini 30 % zneska prispevka zavarovanca in delodajalca. Delna oprostitve za prispevke velja zgolj pri prvem vpisu v poslovni register, ne velja pa za dopolnilno dejavnost in študentski s.p. (Borštnik, 2016).

V Prilogi 8 predstavljam potek ustanovitve s.p.–ja.

1.5 D.o.o.

Družba z omejeno odgovornostjo je kapitalska družba in pravna oseba (Mercina, 2015a). V pravnem prometu je družba samostojni nosilec pravic, a hkrati za vse svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem. Družbeniki za obveznosti družbe ne odgovarjajo. Je most med osebno in delniško družbo. Ustanovitelj družbe je lahko pravna ali fizična oseba ali več družbenikov. Največ jih je lahko 50 in samo v določenem primeru, če to dovoli minister, pristojen za gospodarstvo. Osnovni kapital družbe sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Na podlagi vrednosti sorazmernega osnovnega vložka pridobijo poslovni delež (Cepec & Kovač, 2012, str. 197–198). Ob ustanovitvi lahko vsak družbenik vложи le en osnovni vložek, pri čemer ima le en poslovni delež. Vrednostni papirji se ne morejo izdati za poslovne deleže (Mežnar, 2000, str. 105–106).

Osnovni vložek je osnova za osnovni kapital, ki je lahko zagotovljen kot stvarni vložek oziroma stvarni prevzem ali v denarju. Stvarni vložek zajema pravice, nepremičnine, premičnine, podjetje ali del podjetja (Cepec & Kovač, 2012, str. 198). Kot stvarni prevzem se lahko zagotavljajo sedanje oziroma prihodnje obrti ali drugi premoženjski predmeti (Mercina, 2015a). Družbeniki morajo že pred vpisom v sodni register v celoti zagotoviti stvarne vložke (Cepec & Kovač, 2012, str. 198). Če so stvarni vložki vključeni pri ustanovitvi družbe, je potrebno pred vpisom v sodni register sestaviti in podpisati poročilo o stvarnih vložkih. V potrdilu se navedejo predmet, dejstva z vrednostjo stvarnih vložkov ter njihove možne obremenitve. Družbeniki na lastne stroške najamejo revizorja, da pregleda in oceni stvarne vložke, če njihova skupna vrednost presega 100.000 EUR (Mercina, 2015a).

Poslovni delež predstavlja relativni obseg korporacijskih upravičenj, ki jih ima družbenik v družbi. To je lahko v družbeni pogodbi dogovorjeno tudi drugače. Izražen je lahko bodisi z ulomkom bodisi z odstotkom (Cepec & Kovač, 2012, str. 198).

Osnovni kapital družbe predstavlja finančno osnovo družbe (Mercina, 2015a). Na začetku poslovanja igra vlogo minimalnega jamstva, da bodo upniki dobili povrnjene terjatve. Upnikom daje zagotovilo, da je v družbi toliko premoženja, kot je določeno v zakonu, s tem pa tudi, da bo družba lahko poravnala svoje obveznosti. Osnovni kapital znaša 7.500 EUR. Vsak osnovni vložek pa ne sme biti manjši od 50 EUR, saj družbeniku daje en glas (Cepec et al., 2010, str. 40). Vsak družbenik mora pred vpisom v sodni register zagotoviti vsaj eno četrtno osnovnega kapitala oziroma vložka. Če posamezni družbenik zamuja z

vplačilom osnovnega vložka, zakon izrecno določa izključitev družbenika (Cepec et al., 2010, str. 41).

Prednosti d.o.o. so naslednje (Resnik, 2011; Cepec & Kovač, 2012, str. 197; Borštnik, 2016; Petersen & Rajan, 1997, str. 19; Storey, 1994, str. 129, 133):

- družbeniki ne odgovarjajo za obveznosti družbe,
- med družbeniki in družbo se lahko sklepajo pravni posli,
- zaupanje na trgu in večji ugled,
- ustanovitev je hitra in enostavna,
- družbeniki imajo pri urejanju medsebojnih razmer pogodbeno svobodo,
- družbeniki sodelujejo pri aktivnem upravljanju družbe,
- med stroške so vštete tudi plače družbenikov,
- družbenik lahko družbi da posojilo in zanj prejme obresti, ki so obenem stroški družbe,
- investitorji in posojilodajalci vidijo v tovrstni obliki podjetja resnost, zato ima d.o.o. večjo kreditno kakovost in posledično večjo možnost vračila dolga,
- banke pogosto financirajo d.o.o. zaradi signalizacije večje kredibilnosti družbe.

Slabosti d.o.o. so sledeče (Resnik, 2011; Cepec & Kovač, 2012, str. 197; Borštnik, 2016; Storey, 1994, str.129):

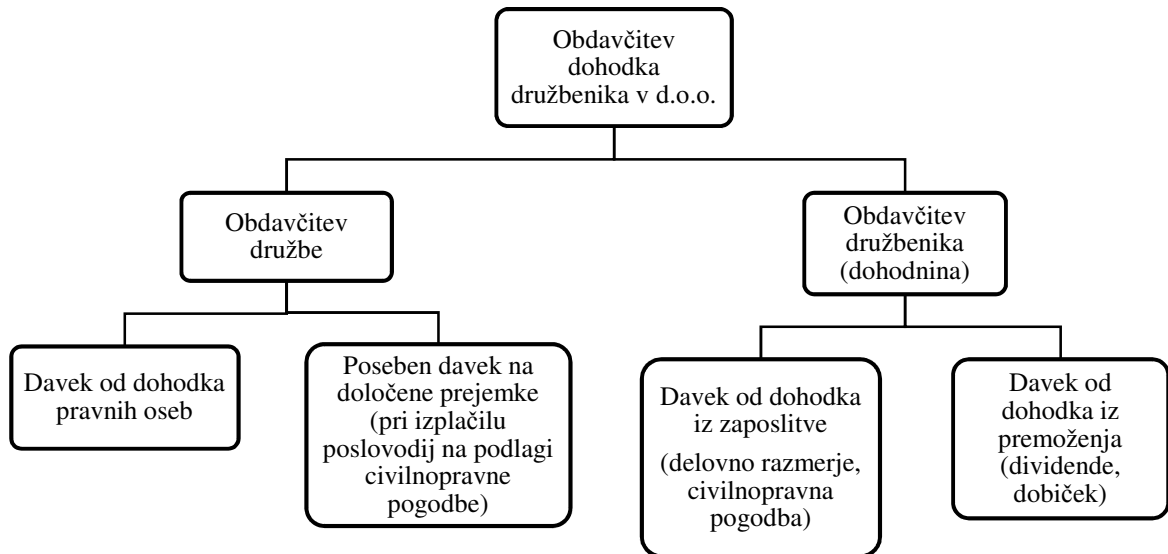
- plačilo minimalnega osnovnega kapitala, ki znaša 7,500 EUR,
- visoko obdavčen dobiček,
- stroški poslovanja so višji kot pri s.p.,
- družbeniki imajo omejeno odgovornost za dolgove,
- pri spremembi družbenikov imajo družbeniki kar precej proste roke,
- med stroške so vštete plače družbenikov,
- družbeniki ne razpolagajo prosto z denarjem,
- dobiček je dvojno obdavčen, če si ga družbenik izplača,
- večinoma banke zahtevajo zavarovanje posojil z lastnim premoženjem lastnika.

V Prilogi 9 prikazujem pravnoformalni in davčni vidik d.o.o.

Družbena pogodba je pogodba o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo. Družba ne nastane brez pogodbe, saj je pogodba temeljni akt družbe (Prelič, Zabel, Ivanjko, Podgorelec & Kobal, 2009, str.73). Ureja njeno delovanje in razmerje med družbeniki (Mercina, 2015a). Podrobnejši opis predstavljam v Prilogi 10.

Na Sliki 2 prikazujem obdavčitev dohodka družbenika v d.o.o.

Slika 2: Prikaz sistema "končne obdavčitve dohodka" družbenika v d.o.o.

Vir: J. Cepec el at., Pot v podjetništvo, s.p. ali d.o.o., 2010, str. 205.

Obdavčitev družbe z omejeno odgovornostjo je kompleksnejša od obdavčitve s.p.-ja. Sestavljena je iz treh obdavčitev. Prva je obdavčitev družbe, ki se deli na obdavčitev dohodka pravne osebe. Druga je obdavčitev družbenika v okviru dohodnine. Znotraj se še enkrat obdavči na podlagi dohodkov iz zaposlitve in premoženja, kar je prikazano na Sliki 2 (Cepec el at., 2010, str. 205).

Novost, ki je stopila v veljavo s 1. 1. 2013, je ta, da se davčna osnova ugotavlja bodisi na podlagi dejanskih odhodkov bodisi normiranih odhodkov (Mercina, 2015a). Osnovo obdavčitve podajam v Prilogi 11.

Ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo je enostavna, če izpolnjuje pogoje (Ustanovitev večosebne d.o.o., 2016):

- sklenjena in podpisana družbena pogodba ali akt o ustanovitvi na obrazcu VEM (vložki se vplačajo kot denarni vložki pred vložitvijo predloga za vpis ustanovitve v sodni register),
- družbeno pogodbo ali akt o ustanovitvi mora družbenik skleniti na obrazcu VEM.

Ko sta izpolnjeni zgornji alineji, se družbenik ali družbeniki odločijo, kje bodo sklenili družbeno pogodbo – bodisi na obrazcu VEM ali v obliki notarskega zapisnika. Obrazec VEM za družbeno pogodbo ali akt o ustanovitvi vsebuje le bistvene sestavine, skladno z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. V tem primeru niso mogoči dodatni dogovori, medtem ko so le-ti možni ob izbiri notarskega zapisnika. Notarski zapisnik pride v poštev tudi, če niso izpolnjeni pogoji, ki so naštet zgoraj (Ustanovitev večosebne d.o.o., 2016).

1.6 Preoblikovanje dopolnilne dejavnosti v s.p., nato iz s.p. v d.o.o.

Pri preoblikovanju iz dopolnilne dejavnosti v s.p. je potrebna le sprememba v zaposlitvi. Podjetnik ne želi biti več zaposlen pri delodajalcu, temveč želi biti zaposlen v svojem podjetju. Postopek je sledeč (Sprememba popoldanskega v polni s.p. in obratno, 2016):

- z dnevom prenehanja delovnega razmerja vas delodajalec z obrazcem M2 odjavi iz zavarovanja,
- na Zavodu za zdravstveno zavarovanje se naslednji dan prijavite z obrazcem M1/M2 v zavarovanje,
- po novem ste zavarovani v svojem podjetju in tako tudi sami plačujete polne prispevke, ko se vaša popoldanska dejavnost s prezaposlitvijo spremeni v s.p.,
- spremenila se vam bo višina prispevka za zavarovanje, zato morate to nujno sporočiti na Finančno upravo Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS) (iz 35,97 EUR na omejeni minimalni znesek, ki je lahko 285,79 EUR).

Podjetnik se zaradi številnih razlogov odloči za preoblikovanje iz s.p. v d.o.o. Lahko širi obseg dejavnosti, zaradi česar se mu povečajo prihodki. V tem primeru mu zelo prav pride nižja obdavčitev. Zaradi pravnoorganizacijske oblike je na trgu deležen večjega ugleda in zaupanja. Ne nazadnje pa za obveznosti družbe družbenik ne odgovarja s svojim premoženjem (Sprememba popoldanskega v polni s.p. in obratno, 2016).

Postopek preoblikovanja iz s.p. v d.o.o. ni ravno enostaven, zato je zelo zaželena pomoč svetovalca. Podjetnik lahko preoblikovanje izvede na dva načina (Mercina, 2015c). Oba načina podajam v Prilogi 12.

V kolikor so izpeljani vsi potrebni postopki in izpolnjeni vsi pogoji iz Zakona o dohodnini, je preoblikovanje davčno nevtravno. Pogoji se izvedejo v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah (Mercina, 2015c).

Veliko je mejnikov, kdaj se je smiselno preoblikovati. Med glavnimi je odločitev posameznika, koliko je pripravljen tvegati s svojim premoženjem za poplačilo terjatev do upnikov, kar je še posebej aktualno v časih, ko je upad prihodkov nepričakovan in plačilna nedisciplina velika. Drugi mejnik izhaja iz davčnega vidika in zahteva premislek ter izračun, kdaj se nam davčno izplača preoblikovanje zaradi obdavčitve, saj je s.p. obdavčen na podlagi dohodnine in dohodninske lestvice (Preoblikovanje s.p. v d.o.o., 2009).

2 PRAKTIČNI DEL

2.1 Namen, cilj in raziskovalna vprašanja

Namen zaključne strokovne naloge je analizirati razvoj podjetja Zuvar d.o.o. od s.p do d.o.o. Pri tem se bom osredotočila na ugotavljanje vzrokov, prednosti in izzivov posameznih stopenj v razvoju izbranega podjetja.

Cilji praktičnega dela zaključene strokovne naloge so:

- analizirati študijo primera podjetja Zuvar d.o.o. od začetkov poslovanja do danes,
- izvesti intervju z lastnikom podjetja Zuvar d.o.o. na temo razvoja podjetja,
- interpretirati ugotovitve iz intervjuja, opravljenega z lastnikom podjetja Zuvar d.o.o.

Raziskovalna vprašanja zaključne strokovne naloge:

- Katere so prednosti in slabosti dopolnilne dejavnosti, s.p. in d.o.o.?
- Kakšni so davki in prispevki posamezne preučene pravnoorganizacijske oblike podjetja?
- Katera pravnoorganizacijska oblika je primerna za podjetje na določeni stopnji razvoja?
- Kateri so zunanji dejavniki podjetja, ki narekujejo spremembo pravnoorganizacijske oblike?
- Kateri so notranji dejavniki podjetja, ki narekujejo spremembo pravnoorganizacijske oblike?
- Preučiti vzroke, prednosti in izzive v različnih fazah podjetja na primeru slovenskega podjetja?

2.2 Raziskovalna metoda

Intervju sem opravila z lastnikom Srečkom Zupancem. Podjetje se nahaja v vasi Boletina 26a, 3232 Ponikva v Sloveniji. Najprej me je peljal na ogled podjetja in proizvodnih prostorov, nato pa sva v njegovi pisarni opravila intervju. Z intervjujem sva začela ob 08:24 ter končala 10:24. Intervju je trajal 01:09:45. Intervju je bil sneman z mobilno napravo, saj mi je to olajšalo zapis intervjuja na papir. V Prilogi 13 podajam celoten zapis intervjuja.

2.3 Predstavitev podjetja Zuvar d.o.o.

Podjetje Zuvar d.o.o. se že več kot 20 let ukvarja s proizvodnjo drugih kovinskih rezervoarjev in cistern. Ustanovitev podjetja sega v leto 1986. Podjetje se je takrat imenovalo Ključavničarstvo srečko Zupanc s.p. Leta 2003 se je preimenovalo v Zuvar

d.o.o. Danes se podjetje ukvarja z varjenjem nerjaveče črne in druge barvne kovine, kot sta baker in aluminij. Svojo kvaliteto in resnost dokazujejo z redno certificiranimi varilci, postopki, 12 odobrenimi varilnimi postopki ter projektnim vodenjem njihovih storitev in proizvodov. Od leta 2003 resno vlagajo v kakovost in razvoj podjetja. Pridobili so certifikat kakovosti ISO 9001:2008. Od Evropske varilske Federacije so v obsegu varjenja prejeli PULSE, EPP, MIG/MAG, TIG za črne in nerjaveče materiale po SIST EN ISO 3834-3. Kontrola varjenja je zagotovljena s strani zveze za tehniško inšpekcijo za Vizualno preiskavo zvarnih spojev z certifikatom VT-Level 1+2 po DIN 473:2000. Vsa tlačna oprema v podjetju je usklajena z Evropsko direktivo o tlačnih posodah PED 97/23/EC z najzahtevnejšim modulom H1, kar dokazujeta certifikata CE-PED-H1-ZUV in CE-B+E-ZUV (O podjetju, 2016).

Na Sliki 3 prikazujem certifikate podjetja Zuvar d.o.o.

Slika 3: Certifikati podjetja Zuvar d.o.o.

Vir: Zuvar d.o.o., O podjetju, 2016.

Njihov proizvodnji program obsega proizvodnjo strojnih delov in strojev, tlačnih posod, toplotnih izmenjevalcev, rezervoarjev in cistern, cevnih izmenjevalcev in polžnih transporterjev (O podjetju, 2016).

Poleg proizvodnje se ukvarjajo še s tehničnem svetovanjem, sanacijskimi in vzdrževalnimi deli, razvojem in projektiranjem ter montažo lastnih proizvodov (O podjetju, 2016).

Podjetje ima danes v lasti širok nabor standardov in pridobljenih certifikatov. Na eni strani imajo zmogljivo proizvodnjo, ki je podprta z lastnim razvojem in znanjem. Na drugi strani pa z računalniško podprtim načrtovanjem, ki se imenuje CAD oprema podpirajo celotno podjetje. Hkrati se lahko pohvalijo s sistemom planiraj-naredi-preveri-ukrepaj. To jim zagotavlja, da je proizvod narejen že prvič. Rezultati so vidni v obliki kakovostnih storitev in proizvodov ter nadvse zadovoljnih strank (O podjetju, 2016).

Na Sliki 4 prikazujem logotip podjetja Zuvar d.o.o.

Slika 4: Logotip podjetja Zuvar .d.o.o.

Vir: Zuvar d.o.o., O podjetju, 2016.

2.4 Analiza podjetniške poti podjetja Zuvar .d.o.o.

Zgodba o uspehu se je za Srečka Zupanca začela daljnega leta 1986, ko je v svoji mali garaži odprl Ključavničarstvo Srečko Zupanc s.p. Lokacija s.p. je v mirni vasici na vrhu hriba Boletina v kraju Ponikva, ki leži v savinjski regiji v občini Šentjur pri Celju. Za obrt in dejavnost se je odločil zaradi veselja do strojništva. To delo mu dajalo motivacijo in voljo do življenja. To se je videlo tudi v njegovih očeh ob intervjuju, ko je pripovedoval o svojem poslu in rasti podjetja. Intervjuvanec z nasmehom na obrazu pripoveduje o svojem prvem poslu:

»Osebnost sem šel prosit izkušenega inženirja strojništva, da mi je narisal načrt, da sem lahko po naročilu izdelal svoj prvi transportni polž. To je bila moja vstopna točka za sodelovanje z velikim podjetjem Koto d.d. in ostalimi večjimi podjetji.«

Kot pravi, se je podjetnik Srečko Zupanc odločil za samostojno pot, ker rad razvija svoj umski, fizični in psihični potencial. Poleg tega ga pri delu v s.p. nihče ni omejeval in je lahko ustvarjal v polni meri. Prilagajal si je delovnik, ki se je skladal s poslovnim in družinskim življenjem. Prilagodljiv urnik mu je omogočil, da ni bil pod pritiskom nadrejenih in je delo izpeljal v miru, kakovostno in v dogovorjenem roku. V redni službi bi bil časovno vezan, največ na 8-urni delovnik. Malo v šali in malo zares pravi, da če bi človek želel delat več kot 8 ur v normalni službi, bi ga imeli za preveč zagretega za delo. Prednost lastnega podjetja je tudi v ta, da si lahko v zelo kratkem času kupiš pripomočke in stroje, ki ti olajšajo delo in izboljšajo kakovost, kar ne velja, če si zaposlen drugje. V kolektivu namreč potrebuješ dovoljenje nadrejenih in predlagane pripomočke dobiš po daljšem času, lahko pa tudi ne. Opozarja pa, da je bil pri kalkulacijah in pogodbah izredno pazljiv in natančen. Če se zakalkuliraš, potem sam nosiš posledice, ki so lahko hude in drage. Rešitev je v ta, da je pri sklepanju pogodb potrebno določiti vse pogoje in člene. Tudi tiste, ki se trenutno zdijo nepomembni. Bistvo je, da ima podjetnik vse papirno oziroma zakonsko urejeno, saj je tako z zakonom zavarovan. Med drugim je pomembno tudi zaupanje med partnerjema, da bo delo kakovostno opravljeno. Če tega ni, je težko izpeljati posel do konca in so lahko posledice hude.

V starih časih je bilo tako, da so posel sklenili ob hrani in pijači v restavraciji, kjer so se še malo nasmejali in poklepetali. Da so potrdili posel, so si segli v roke in posel je bil sklenjen. Sedaj podpišejo pogodbo v pisarni, kjer pregledajo vse pike in vejice. Razlika je

tudi ta, da je bilo včasih težje dobiti kredit kot sedaj. Intervjuvanec pravi, da ko gre podjetnik po kredit, ne glede na pravnoorganizacijsko obliko s.p. ali d.o.o. gledajo rezultate poslovanja in kritje v ozadju, tako da ni bistvene razlike za pridobitev. V tistih časih, ko je Srečko ustanovil podjetje, ni bilo takih možnosti kot danes. Naše gospodarstvo ni bilo tako razvito, posledično pa tudi zakoni in pogoji poslovanja še niso bili tako dobro urejeni, kot so sedaj.

Po besedah intervjuvanca je prednost d.o.o. večja kredibilnost in lažja dostopnost do vsega, do trga v Sloveniji in tujini, kreditov in partnerjev. Tako kot pri s.p. si tudi pri d.o.o. odškodninsko odgovoren, le da pri s.p. odgovarjaš z vsem svojim premoženjem, pri d.o.o. pa z osnovnim kapitalom, zato si lažje iztržljiv. Če ne plačaš računov, izdajo tožbo in tako ti zaplenijo stvari, saj osnovni kapital zagotavljaš s stroji, napravami in s svojim premoženjem.

Obrtniki se zdaj, če jim sredstva dopuščajo, velikokrat odločijo, da obrt odprejo v industrijskih conah. Res je, da so stroški večji, vendar pa imajo vse na enem mestu in zagotovijo tudi večjo dostopnost za stranke. Pri Srečku je velik problem, ker je kar precej oddaljen od Ljubljane in morajo stranke priti k njemu. Ima pa tudi oddaljenost svoje prednosti, saj zaposluje delavce iz bližnje okolice in pripomore k rasti gospodarstva v savinjski regiji.

Intervjuvanec pravi:

»Za odprtje s.p. mi ni bilo potrebno vplačati osnovnega kapitala. Ko sem se registriral v register, so me takoj razvrstili v določeni razred plačevanja prispevkov in davkov za državo. Hkrati sem pa sem lahko prosto razpolagal denar. Lahko sem si kupil stroj ali ga zapravil za sobotno nakupovanje.«

Glede na to, da pri s.p. plačuje davke kot vsak državljan, se mu zdi pošteno, saj ima možnost, da se za posel potruzi, ga opravi kakovostno in s tem zasluži več kot državljan, ki je zaposlen v podjetju.

K rasti podjetja ga je spodbudilo to, da ustvarja nekaj svojega in gradi prihodnost za sinova. Še večje veselje pri ustvarjanju pa je imel, ker ima podjetje pri sebi doma in pri delu ne moti sosedov. Ovira pa ga prostor. Če bi imel več prostora, bi imel več proizvodnih prostorov in tudi večje podjetje. Glavni razlog preoblikovanja podjetja je bil, da je sinovoma predal posel, s tem pa sta postala tudi solastnika. S.p. ne omogoča take oblike solastništva. Tako sta sinova dobila cilj in motivacijo. Vsekakor pa sinovoma prav pridejo izkušnje, znanje in poznanstva na vseh področjih, ki jih je podjetnik Srečko Zupanc pridno nabiral med svojim dolgoletnim delom. Razlog preoblikovanja je tudi ta, da pri s.p. partnerji niso čisto prepričani, ali bo naročilo izvedeno do konca. D.o.o. pa že sam po sebi nosi zagotovilo resnosti, ki jo je Srečko povečal s pridobitvijo raznih certifikatov kakovosti. Če podjetnik in stranka zakonsko oziroma pošteno poslujeta in se držita dogovorjenega, bo posel uspešno izpeljan.

Včasih podjetniki niso imeli možnosti ustanoviti d.o.o. na začetku podjetniške poti, saj zakoni, gospodarstvo in poslovanje države niso bili takšni kot sedaj. Sedaj je gospodarstvo bolj razvito, zakoni so bolj urejeni in bolj prilagojeni podjetjem. Glede na to, da podjetje obstaja že kar nekaj časa, pravi, da ga sedaj, ko je d.o.o., stranke jemljejo bolj resno. Pomembno je tudi, da ima podjetje za seboj uspešno zgodovino, torej izkušnje in znanje, poleg tega pa stranke vedo, da je zanesljiv in da je delo pri njemu opravljeno kakovostno ter zaupanja vredno. Tudi v tujini na d.o.o. gledajo z večjim zaupanjem in resnostjo. Pri d.o.o. je potrebno prikazati vse stroške, kar pri s.p.-ju ni nujno. Na primer, če gre delavec na službeno pot, mu je treba odobriti potne stroške, ki jih mora delavec podpisati, ko je prejel denar, in to prikazati v bilancah.

Glede nato, da je pred preoblikovanjem obstajal kar nekaj časa, pa po preoblikovanju ni veliko pridobil na prepoznavnosti pri starih partnerjih, saj je bil že prej dobro poznan v svoji dejavnosti. Se je pa takoj poznalo pri iskanju novih partnerjev, saj se je novica o preoblikovanju hitro razvedela. K uspešnosti je največ pripomoglo dobro ime podjetja. Srečku se preoblikovanje podjetja zdi smiselno. Pravi, da je potrebno slediti trendom. Včasih ni bilo takih pogojev in možnosti kot sedaj, je pa tudi danes mnogo odvisno od tega, v kateri panogi deluješ in kakšni so tam pogoji.

Intervjuvanec sporoča bodočim in sedanjim podjetnikom:

»Upoštevajte zakone in tako ne boste imeli problemov s poslom in poslovanjem podjetja. Če sta obe strani zadovoljni, tako država kot vi, se to odraža v gospodarstvu. Če želite upoštevati zakone, je najbolje, da najamete davčnega svetovalca, ki pozna zakone in bo delal v prid obeh strani.«

Ne smete pa pozabiti, da se je potrebno vsak dan učiti na področju, ki ga poznate in tudi na drugih področjih. Nikoli se ne ve, kdaj nam pride prav znanje. Pomembno je tudi, da se znanje predaja naprej. Tudi Srečko je svoja sinova naučil vse o svojem poklicu in poslovanju tako, da zdaj uspešno vodita podjetje. On občasno priskoči na pomoč, drugače pa uživa v pokoju.

2.5 Raziskovalna vprašanja

Prednost dopolnilne dejavnosti je ta, da se lahko podjetnik poleg redne službe ukvarja še s poslom, ki ga veseli. Poleg tega mu podjetje, kjer je zaposlen, plačuje večino prispevkov in podjetniku preostane le manjši delež. Slabost je ta, da poleg redne službe, ki vzame veliko časa, popoldne podjetnik ustvarja še doma, zato je za podjetnika zelo pomembno, da uskladi delo z svojim življenjem. Z s.p. je zgodba zelo podobna. Razlika je ta, da samostojno opravljate pridobitno dejavnost. Tako za dopolnilno dejavnost in s.p. podjetniku ni potrebno vplačati osnovnega kapitala, ustanovitev pa je hitra in brezplačna. Z denarjem podjetja se prosto razpolaga tako za razvoj podjetja kot za sobotno nakupovanje. V osnovi gre za malo podjetje, zato podjetnik v njem aktivno sodeluje in ima pregled nad

celotnim poslovanjem. Slabost je, da podjetnik za dolgove odgovarja z vsem svojim premoženjem.

Dopolnilna dejavnost in s.p. sta si pri poslovanju identični, razen pri plačevanju prispevkov. Obe obliki davke plačujeta po dohodninski lestvici in imata omogočene olajšave. Podjetje, ki posluje z večjim dobičkom, avtomatsko pade v drugi razred dohodninske lestvice in zaradi tega plača tudi večji davek. Upravljanje podjetja je enostavnejše in ugodno. Obliki zaradi neresnosti in neplačevanja uživata manjši ugled kot d.o.o.

D.o.o. ima to prednost, da za dolgove družbe odgovarja družba sama in ne družbenik. Družba odgovarja z osnovnim kapitalom, ki ga vplačajo družbeniki. Prednost je tudi ta, da lahko družba in družbeniki med seboj sklepajo posle in družbeniki svojo plačo štejejo med stroške. Pri tej obliki družbeniki z denarjem ne razpolagajo prosto. Davek plačujejo na osnovi plače. Dobiček je dvojno obdavčen, najprej v sami družbi, nato pa tudi, če si ga družbenik želi izplačati. D.o.o. na trgu uživa večji ugled, velja za bolj resno obliko podjetja in je bolj kredibilen. Tudi stranke, upniki, banke in kreditodajalci d.o.o.-je jemljejo bolj resno, saj jih ima večina za seboj zgodovino in izkušnje.

Zelo težko je določiti, katera pravnoorganizacijska oblika je primerna na določeni stopnji razvoja, saj na to vpliva veliko dejavnikov, kot so trg, panoga in konkurenca v katerem podjetje deluje. Bo podjetje raslo, se razvilo ali bo ostalo manjše podjetje? Bodo ostali le na svojem začetnem trgu ali širili poslovanje tudi na druge trge?

Intervjuvanec Srečko Zupanc iz podjetja Zuvar d.o.o. pravi, da je v današnjih časih ni bistvene razlike med pravnoorganizacijskima oblikama pri poslovanju, je pa razlika ta, da je s.p. bolj omejen in manj zanesljiv kot d.o.o. Vsem podjetnikom sporoča, da je potrebno spoštovati in upoštevati zakone.

SKLEP

V tem delu bom na kratko predstavila celotno študijo, ki sem jo opravila. Povzela bom odgovore na raziskovalna vprašanja, oblikovane na podlagi teorije in primera slovenskega podjetja, ter podala svoje mnenje, ki bo v pomoč podjetjem pri odločanju za preoblikovanje pravnoorganizacijskih oblik.

Glavnega mejnika pri preoblikovanju podjetja ni. To velja tako za preoblikovanje iz dopolnilne dejavnosti v s.p. kot tudi iz s.p. v d.o.o. Vsaka pravnoorganizacijska oblika ima namreč določene prednosti in slabosti, zato je glavna odločitev prepuščena podjetniku. On pozna svoje podjetje in ve, kdaj je pripravljeno na spremembe, ali ima dovolj premoženja, da zagotovi preoblikovanje in sredstva po preoblikovanju, ali mu bodo drugačni pogoji poslovanja v korist, ali lahko kljub preoblikovanju ostane na trgu in konkurira ipd. Poleg

tega pozna svojo panogo, trg in konkurente. Hkrati pa se mora zavedati sprememb z vidika davkov in pogojev poslovanja. Sledijo še drugi razlogi za preoblikovanje, kot so širitev podjetja oziroma dejavnosti, povečanje prihodkov, ki pripelje do večjih davkov, s tem pa tudi možnosti preoblikovanja, saj pri d.o.o. družba ni obdavčena po dohodninski lestvici tako kot pri dopolnilni dejavnosti in s.p., ampak ima 17 % davčno stopnjo. Potrebno pa je upoštevati, da če si želi podjetnik izplačati dobiček, je ponovno obdavčen kot družbenik z 25 %.

Potrebno je, da pred odločitvijo situacijo dobro pretehtate in premislite, da ne bo prišlo do negativnih posledic za podjetje. Preverite vašo panogo, trg in to, ali je res dovolj prostora v njem, da se splača preoblikovanje. Dobro si je ogledati poslovanje konkurentov, ki so se preoblikovali, in tudi tistih, ki se niso. Poiščite odgovore, zakaj se niso odločili za preoblikovanje. Povprašajte strokovnjake za mnenje in nasvet. Odločite se šele, ko imate vse informacije in veste, da s preoblikovanjem ne boste ogrozili svojega podjetja.

Ko ustanavljate družbo, je najbolje najprej preučiti panogo in trg, na katerem boste poslovali. Na podlagi dobljenih podatkov se odločite, ali želite imeti malo podjetje, kjer sta glavni pravnoorganizacijski obliki dopolnila dejavnost in s.p., ali pa želite rasti in postati veliko podjetje, za katerega je priporočljiva pravnoorganizacijska oblika d.o.o.

Razlika med dopolnilno dejavnostjo in s.p. je, da ste pri dopolnilni dejavnosti zaposleni v drugem podjetju za polni delovni čas in podjetje vam plačuje prispevke za socialno zavarovanje, vi pa si plačate samo pavšalne prispevke. To ne velja za s.p., kjer je potrebno samostojno plačati celotne prispevke, ki so lahko tudi zelo visoki. Glede na to, da za obe obliki ni potrebno vložiti osnovnega kapitala, je ustanovitev hitra in brezplačna. Podjetnik denar uporablja za osebne ali poslovne namene. Poleg tega ima pregled nad celotnim poslovanjem podjetja, saj je podjetje malo in ga sam on upravlja. Po drugi strani manjša podjetja trg, banke in kreditodajalci vidijo kot manj zaupljiva in bolj tvegana predvsem zato, ker ni nobenega jamstva, da boste zmogli poplačati dolgove. Pri tej obliki podjetja odgovarjate z vsem svojim premoženjem, kar je zelo tvegano. Če investirate v novo dejavnost oziroma projekt, ki se ne izkaže za profitabilnega, lahko propade celotno podjetje in lahko zaidete v finančne težave. Pozorni morate biti tudi na davke in večje dobičke. Pri obeh oblikah velja, da če je dobiček večji od 8021,34 EUR, padete v drugi razred po dohodninski lestvici. To pomeni, da morate za dobiček državi plačati po 27 % davčni stopnji. V tem primeru je zelo dobro, če se preoblikujete v d.o.o., če vseh ostalih razlogov ne upoštevamo.

Kot d.o.o. državi plačate 17 %, vendar velja dvojna obdavčitev. Pri d.o.o. vplačate osnovni kapital in sklenete družbeno pogodbo ali akt o zaposlitvi ter za dolgove družbe ne odgovarjate sami, ampak zanje odgovarja družba. Ob ustanovitvi vplačate osnovni kapital, ki vas varuje pred upniki. Upniki si lahko iz njega pokrijejo dolgove. V pogodbi in aktu imate določene pogoje in omejitve, ki jih morate spoštovati pri poslovanju. Poleg tega si

lahko izplačujete plačo in jo knjižite kot strošek. Na podlagi plače plačate tudi prispevke. Na splošno velja, da je d.o.o. bolj zanesljiv in večji igralec na trgu, zato vas stranke, banke, trg in kreditodajalci jemljejo bolj resno, vam zaupajo in se jim zdite manj tvegani kot s.p. Ko pogledamo drugo stran osnovnega kapitala, pa to ni tako malo denarja in ga je v trenutnih časih težko zbrati. Poleg tega je tudi dobiček visoko obdavčen, prav tako pa so stroški ustanovitve, poslovanja ter administracije višji kot pri s.p.

V kolikor veste, da vaš posel trenutno ni tvegan, ne želite takoj rasti in uvesti nove dejavnosti, nimate na razpolago ali ne želite vzeti posojilo v minimalnem znesku 7,500 EUR, najprej odprite dopolnilno dejavnost ali s.p. Dopolnilno dejavnost odprite v primeru, če imate službo in veste, da takoj ne boste imeli velikega dohodka in vam plača, ki jo dobite pri drugem podjetju prinaša večjo korist. S.p. je primerna odločitev, če nimate zaposlitve ali če veste, da boste za dejavnost na dan porabili več kot 8 delovnih ur. S tem mogoče res nimate večje kredibilnosti in zaupanja, pridobite pa drugod, na izkušnjah, poznanstvih in ugledu. Ko čutite, da ste pripravljeni širiti poslovanje ali ko vas trg dobro sprejema in vsa leta rastete ter dobite veliko rednih strank, ne odlašajte z odločitvijo za preoblikovanje v d.o.o. S tem boste na trgu dobili še dodatni ugled, večjo kredibilnost in spoštovanje tako med strankami kot tudi bankami in kreditodajalci. Na ta način si odprete tudi boljše možnosti vstopa tudi na trge izven Slovenije.

V praktičnem delu sem izvedla intervju z obrtnikom Srečkom Zupancem iz podjetja Zuvar d.o.o., ki mi je razložil svojo podjetniško pot. Ko je ustvarjal podjetje, ni imel druge možnosti, kot da je odprl s.p. Na ta način je pridobil veliko znanja in izkušenj, tako na svojem področju kot tudi na področju poslovanja podjetja in zakonov. Povedal je, da mu stranke niso zaupale in da se je bilo težko uveljaviti kot kakovosten in zaupanja vreden podjetnik na trgu, kar posledično pomeni, da se je bilo še težje obdržati na trgu ter delovati v prid obeh strani, tako države kot svojega podjetja. Ampak za Srečka je bil to še en izziv več v življenju, ki ga je uspešno preстал, saj njegovo podjetje še danes uspešno posluje. Podjetje je iz s.p. privedel do pravnoorganizacijske oblike d.o.o. že leta 2003. Spoznal je, da ima d.o.o. večjo moč na trgu, saj pridobi status bolj zanesljivega in resnega igralca, ki v njegovem primeru deluje z izkušnjami v prid strankam, državi in sebi. Rada bi omenila še to, da kot izkušen podjetnik svetuje podjetnikom, naj upoštevajo in se držijo zakona, saj bodo le tako lahko vodili pošten posel.

LITERATURA IN VIRI

1. Agencija Republike Slovenije za javne evidence in storitve. (b.l.). *Podatki o številu pravnih subjektov v poslovnem registru Slovenije*. Najdeno 29. marca 2016 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/Registri/Poslovni_register/Porocila/Zadnje_porocilo
2. Antić, F. (2015, 1. oktober). Ustanovitev s.p. *Mladi podjetnik*. Najdeno 28. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/ustanovitev-s.p>
3. Borštnik, B. (2013, 8. april). Zaposlitev lastnika – direktorja v svojem d.o.o. *Mladi podjetnik*. Najdeno 11. maja 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/poslovanje/zaposlitev-lastnika-direktorja-v-enoosebni-druzbi>
4. Borštnik, B. (2015a, 20. februar). Popoldanski s.p. *Mladi podjetnik*. Najdeno 23. maja 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/popoldanski-s.p>
5. Borštnik, B. (2015b, 15. marec). Oprostitev plačila prispevkov ob odprtju podjetja. *Mladi podjetnik*. Najdeno 29. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/oprostitev-placila-prispevkov-ob-odprtju-podjetja>
6. Borštnik, B. (2015c, 1. oktober). Ustanovitev in registracija podjetja. *Mladi podjetnik*. Najdeno 2. aprila 2016 na spletnem naslovu http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/popoldanski-s.p/ustanovitev-in-registracija-podjetja?utm_source=mp-stats&utm_medium=mp-stats-under&utm_campaign=mp-stats
7. Boršnik, B. (2016, 5. marec). Razlike med s.p. in d.o.o. *Mladi podjetnik*. Najdeno 25. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/razlike-med-s.p.-in-d.o.o>
8. Borštnik, M. (2016, 6 maj). Prispevki za popoldanski s.p. – april 2016. *Mladi podjetnik*. Najdeno 15. junija 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/novice-in-dogodki/novice/prispevki-za-popoldanski-s-p-april-2016>
9. Cepec, J., & Kovač, M. (2012). *Poslovno pravo. Osnove s praktični primeri*. Ljubljana: GV Založba.
10. Cepec, J., Ivanc, T., Kežmah, U., & Rašković, M. (2010). *Pot v podjetništvo, s.p. ali d.o.o.* Ljubljana: GV Založba.
11. Chawla, S.K., Hazeldine, M.F., Jackson, R.E., & Lawrence, R.J. (2007). Small business critical success factors and the legal form of the firm. *Journal of Business and Entrepreneurship*, 19(2), 6-10.
12. Coleman, S., & Cohn, R. (2000). Small firms' use of financial leverage: evidence from the 1993 national survey of small business finances. *Journal of Small Business Management*, 38(3), 37-52.

13. *Državne spodbude za zagon*. Najdeno 10. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://evem.gov.si/info/razmislijam/drzavne-spodbude-za-zagon/>
14. *Firma in podjetje – kakšna je razlika?* Najdeno 29. marec 2016 na spletnem naslovu <http://data.si/blog/2014/11/13/firma-podjetje-kaksna-je-razlika/>
15. *Javne knjige*. Najdeno 4. aprila 2016 na spletnem naslovu http://www.sodisce.si/javne_knjige/
16. Kostic, U. (2011, 2. februar). Registracija obrtnih dejavnosti. *Mladi podjetnik*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/dejavnosti-za-katere-je-potrebno-obrtno-dovoljenje>
17. Mercina, J. (2015a, 15. marec). Obdavčitev d.o.o. *Mladi podjetnik*. Najdeno 28. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/obdavcitev-d.o.o>
18. Mercina, J. (2015b, 15. marec). Obdavčitev s.p. *Mladi podjetnik*. Najdeno 28. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/obdavcitev-s.p>
19. Mercina, J. (2015c, 20. maj). Preoblikovanje iz s.p. v d.o.o. *Mladi podjetnik*. Najdeno 27. maja 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/preoblikovanje-iz-s.p.-v-d.o.o>
20. Mercina, J. (2015d, 1. oktober). Samostojni podjetnik (s.p.). *Mladi podjetnik*. Najdeno 25. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/katero-obliko-podjetja-izbrati/samostojni-podjetnik-s.p>
21. Mežnar, D. (2000). *Podjetniško pravo: s temeljnimi pravnimi pojmi*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
22. Obrtni zakon. *Uradni list RS* št. 40/2004 popr., 117/2006-ZDavP-2, 102/2007, 20/2013 36/2013 popr.
23. *Obrtnik leta je mesar Janez Kodila*. Najdeno 21. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.rtvsl.si/gospodarstvo/obrtnik-leta-je-mesar-janez-kodila/351577>
24. *O podjetju*. Najdeno 11. julija 2016 na spletnem naslovu <http://www.zuvar.com/o-podjetju.php>
25. *Osnovne značilnosti podjetij*. Najdeno 29. marca 2016 na spletnem naslovu <http://www.podjetniski-portal.si/ustanavljam-podjetje/oblika-podjetja>
26. Petersen, M. A., & Rajan, R. G. (1997). Trade credit: theories and evidence. *Review of Financial Studies*, 10(3), 661-691.
27. Prelič, S., Zabel, B., Ivanjko, Š., Podgorelec, P., & Kobal, A. (2009). *DRUŽBA z omejeno odgovornostjo*. Ljubljana: GV Založba.
28. *Pogoji za pristop k mojstrskemu izpitu*. Najdeno 20. aprila 2016 na spletnem naslovu http://www.ozs.si/Za%C4%8Dlane/Izobra%C5%BEEvalnicenter/Mojstrskiizpiti/Pogoji_zapristop.aspx
29. *Preoblikovanje s.p. v d.o.o. (odgovori na najpogostejša vprašanja)*. Najdeno 27. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.pravno-davcno-svetovanje-jkgroup.si/index.php/component/content/article/28-clanki-in-nasveti/159-preoblikovanje-sp-v-doo-najpogostejsa-vprasanja-stroski>

30. *Preoblikovanje s.p. v d.o.o.* Najdeno 27. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.pravno-davcno-svetovanje-jkgroup.si/index.php/component/content/article/28-clanki-in-nasveti/152-preoblikovanjespvdoo>
31. *Progresivna obdavčitev.* Najdeno 25. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/171725>
32. *Razlike d.o.o. in s.p.* Najdeno 6. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.eracunovodstvo.org/blog/podjetnistvo/razlike-d-o-o-in-s-p/>
33. Resnik, S. (2011, 10. oktober). Odgovor strokovnjaka: prednosti in slabosti d.o.o. *Mladi podjetnik*. Najdeno 6. maja 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/novice-in-dogodki/novice/odgovor-strokovnjaka-prednosti-in-slabosti-d.o.o>
34. *Samostojni podjetnik (S.p.).* Najdeno 27. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.podjetniski-portal.si/ustanavljam-podjetje/registracija-podjetja/samostojni-podjetnik-sp>
35. *Spremembe popoldanskega v polni s.p. in obratno.* Najdeno 27. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.podjetniski-portal.si/ustanavljam-podjetje/registracija-podjetja/Popoldanski-sp/Sprememba-popoldanskega-v-polni-sp>
36. Statistični urad republike Slovenije. (b.l.). *Podjetja po pravnoorganizacijski obliki in velikosti glede na število podjetij.* Najdeno 29. marca 2016 na spletnem naslovu <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>
37. Storey, D.J. (1994). The role of legal status in influencing bank financing and new firm growth. *Applied Economics*, 26(2), 129-136.
38. *Ustanovitev večosebne d.o.o.* Najdeno 11. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.podjetniski-portal.si/ustanavljam-podjetje/registracija-podjetja/druzba-z-omejeno-odgovornostjo-doo/Ustanovitev-vecosebne-doo>
39. Vincek, M. (2016, 29. februar). Izračun prispevkov za samostojne podjetnike v letu 2016. *Mladi podjetnik*. Najdeno 29. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/izracun-prispevkov-za-samozaposlene-osebe-v-letu-2014>
40. Zakon o gospodarskih družbah. *Uradni list RS* št. 65/2009 popr., 33/2011, 91/2011, 32/2012, 57/2012, 44/2013; *Odl. US*: 82/2013, 55/2015.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Finančna podpora države v zadnjih letih.....	1
Priloga 2: Nefinančna podpora oziroma posredna pomoč države v zadnjih letih.....	1
Priloga 3: Mojstrski izpit	2
Priloga 4: Območna obrtniška-podjetniška zbornica Slovenij.....	2
Priloga 5: Prenehanje veljavnosti obrtnega dovoljenja.....	2
Priloga 6: Pravno formalni in davčni vidik običajnega s.p.....	4
Priloga 7: Davčna osnova in stopnja pri običajnem s.p.....	4
Priloga 8: Ustanovitev običajnega s.p.....	5
Priloga 9: Pravno formalni in davčni vidik d.o.o.....	7
Priloga 10: Družbena pogodba d.o.o.....	7
Priloga 11: Obdavčitev d.o.o.....	8
Priloga 12: Način preoblikovanja iz s.p. v d.o.o.....	9
Priloga 13: Intervju s podjetnikom Srečkom Zupanc iz podjetja Zuvar d.o.o.....	10

Priloga 1: Finančna podpora države v zadnjih letih

Tabela 1: Finančna podpora države v zadnjih letih

Izvajalec podpore	Vrsta podpore
Slovenski podjetniški sklad	Zagonska sredstva za novonastala inovativna podjetja: ugodnejši viri financiranja za razvojne naložbe podjetij (garancije, subvencije), spodbujanje zasebnih vlaganj (kredit, garancije, lastniški kapital) in začetni kapital za nova inovativna podjetja
Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja	Razvoj mikro podjetij in podpora ustanavljanju
Zavod RS za zaposlovanje	Občasno nudenje nepovratnih sredstev za samozaposlitev, subvencije za samozaposlitev
Slovenski regionalni razvojni sklad	Povratna sredstva v obliki finančnih spodbud na področju podjetništva, kmetijstva in regionalnega razvoja, začetne investicije, pred-financiranje projektov z odobrenimi evropskimi sredstvi, finančni vložki v regijske garancijske sheme
SID banka	Zavarovanja izvoznih poslov, zagotavljanje ugodnih finančnih virov za podjetje
Eko sklad	Zagotavljanje ugodnih finančnih virov za vlaganje v energetske učinkovitost in okoljsko naravnane projekte

Vir: Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije, Državne spodbude za zagon, 2016.

Priloga 2: Nefinančna podpora oziroma posredna pomoč države v zadnjih letih

Tabela 2: Nefinančna podpora oziroma posredna pomoč države v zadnjih letih

Izvajalec podpore	Vrsta podpore
Vstopne točke VEM	Registracija podjetja, informiranje, osnovno svetovanje
Podjetniški inkubatorji	Poslovne in druge podpirne storitve, opremljeni poslovni prostori
Univerzitetni inkubatorji	Brezplačne izobraževalne delavnice, opremljeni poslovni prostori, mentorstvo in poslovno svetovanje. Imamo tri inkubatorje in to so: Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorska, Podjetniški inkubator Univerze v Mariboru in Ljubljanski univerzitetni inkubator
Tehnološki parki	Coworking, mentorstvo, opremljeni poslovni prostori, svetovanje
Iniciativa Start:up Slovenija	Organizacija tekmovanj, informiranje, povezovanje
Mreža European Enterprise Network (EEN)	Svetovanje, iskanje poslovnih partnerjev, informiranje

Vir: Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije, Državne spodbude za zagon, 2016.

Priloga 3: Mojstrski izpit

V ObrZ 26. člena pogoje in načine opravljanja mojstrskega izpita določi ministrstvo pristojno za obrt v soglasju z ministrstvom, pristojnim za šolstvo in šport, Svetom za poklicno izobraževanje in Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije. Odbori za mojstrske izpite odobrijo in vodijo tečaj pri Obrtni-podjetniški zbornici. To nalogo opravljajo na podlagi ministrstva, pristojnega za šolstvo in šport. V 30. členu je zapisano, da vsako leto Obrtna-podjetniška zbornica pripravi razpis prostih učnih mest in ga objavi v dnevnem časopisu (ObrZ).

V 28. členu mojstrski izpit lahko opravlja kdor ima ustrezno poklicno izobrazbo in vsaj eno leto ali več izkušenj iz dejavnosti iz katere bo opravljal mojstrski izpit. Za ustrezno izobrazbo potrebuješ srednjo ali strokovno poklicno ali najmanj višjo strokovno izobrazbo (ObrZ).

Naziv obrtni mojster sme uporabljati le tisti, ki je za opravljanje obrtne dejavnosti opravil mojstrski izpit, kar opredeljuje 29. člen (ObrZ).

Mojstrski izpit sestavljajo štirje deli. Začne se z praktičnem delom, sledita mu strokovno-teoretični in poslovodno-ekonomski del. Na koncu pa nas čaka pedagoško-andragoški del. Deli so razdeljeni na posamezne izpitne enote v skladu z izpitnim katalogom (Pogoji za pristop k mojstrskemu izpitu, 2016).

Ko se prijavljamo k opravljanju mojstrskega izpita za mojstrski naziv je potrebno poravnati prijavnino. K vlogi, ki jo oddamo mora bodoči kandidat predložiti potrdilo o plačani prijavnini. Če tega ne naredi, se njegova prijava ne upošteva. Kandidat, ki izpolnjuje vse pogoje prejme obračun stroškov za opravljanje mojstrskega izpita. Stroški so razdeljeni na posamezne dele izpita. Preden kandidat pristopi k posameznemu delu izpita mora poravnati ta del (Pogoji za pristop k mojstrskemu izpitu, 2016).

Priloga 4: Območna obrtna-podjetniška zbornica Slovenije

37. člen ObrZ pojasnjuje, da območna obrtna-podjetniška zbornica deluje na določenem območju in je samostojna strokovno-poslovna organizacija ter oseba javnega prava. Njene naloge so: skrb za obrt in njen razvoj, vodijo obrtni register na svojem območju, opravljajo pomembne naloge za Obrtno-podjetniško zbornico Slovenijo ter zastopajo interese članov pred organi regionalnih in lokalnih skupnosti (ObrZ).

Priloga 5: Prenehanje veljavnosti obrtnega dovoljenja

17. člen ObrZ opredeljuje prenehanje veljavnosti obrtnega dovoljenja z odvzemom ali z odjavo iz obrtnega registra. V roku osmih dni po prenehanju dejavnosti je pravna ali fizična oseba dolžna dejavnost odjaviti iz obrtnega registra. Obrtna-podjetniška zbornica Slovenije ob odjavi iz obrtnega registra izda odločbo. Odločbo izda, če ugotovi (ObrZ):

- nasprotno delovanje obrtnega dovoljenja,
- da ravna ali fizična oseba ne izpolnjuje pogojev nosilca obrtne dejavnosti.

Če Obrtna-podjetniška zbornica ugotovi hujšo kršitev dobrih poslovnih običajev ali nestrokovnost pri opravljanju dejavnosti izda odločbo o prenehanju obrtnega dovoljenja ali izbris iz obrtnega registra (ObrZ).

Če pristojni inšpektorski organ ugotovi, da pravna ali fizična oseba pri opravljanju dejavnosti ne izpolnjuje pogojev nosilca dejavnosti ji lahko prepove delovanje. Prepoved je lahko začasna ali trajna. Obrtna- zbornica Slovenije v primeru trajne prepovedi pravni ali fizični osebi odvzame obrtno dovoljenje in jo izbriše iz obrtnega zakona. To je zapisano v 18. členu ObrZ (ObrZ).

V nadaljevanju 17. člen opredeljuje odločbo na katero je dovoljena pritožba. O tem odloča ministrstvo pristojno za obrt. O pritožbi s področja trgovine, gostinstva in prevozniške dejavnosti odloča ministrstvo pristojno za trgovino, turizem in gostinstvo oziroma ministrstvo za promet in zveze (ObrZ).

Priloga 6: Pravno formalni in davčni vidik običajnega s.p.

Tabela 3: Pravno formalni in davčni vidik običajnega s.p., 2016

Kategorija	Razlaga
Pravno-formalna oblika	Fizična oseba, ki opravlja dejavnost
Ustanovni kapital	Ni osnovnega kapitala
Ustanovitveni stroški	Brezplačno
Poslovanje	Svobodno razpolaganje z denarjem
Odgovornost	Odgovarja z vsem svojim premoženjem
Plača	Med letom je dvig denarja prispevek in ne odhodek. Plača je njegov dobiček
Prispevki	Vključen v obvezno zavarovanje. Osnova je dobiček. Posameznik, ki je že vključen v obvezno zavarovanje plačuje le pavšalne prispevke
Računovodstvo	Enostavno ali dvostavno knjigovodstvo
Obdavčitev dobička	Progresivna obdavčitev glede na višino dobička po dohodninski lestvici (z naraščanjem davčne osnove povečuje delež plačanih davkov v davčni osnovi)
Davčna osnova	Dobiček, ki je presežek davčno priznanih prihodkov nad davčno priznanimi odhodki
Davčno obdobje	Koledarsko leto
Splošna stopnja obdavčitve	Glede na dohodninsko lestvico (16, 27, 41, 50%)
Možnost uveljavljanja davčnih olajšav	Da

Vir: B. Boršnik, *Razlike med s.p. in d.o.o.*, 2016; E – računovodstvo, *Razlike d.o.o. in s.p.*, 2010; *Progresivna obdavčitev*, 2007.

Priloga 7: Davčna osnova in davčna stopnja pri običajnem s.p.

Za ugotavljanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti običajnega s.p. se uporablja enega izmed dveh načinov (Mercina, 2015b):

- Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov
Pri tem načinu je davčna osnova dobiček. Ugotovi se tako, da se od davčno priznanih prihodkov ustvarjenih v koledarskem letu odštejejo davčno priznani odhodki. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporabljata zakona, zakon o davku od dohodka pravnih oseb in zakon o dohodnini. Na podlagi zakona se pri ugotavljanju dobička, ki je ugotovljen v izkazu poslovnega izida priznajo prihodki in odhodki, ki so ustrezno prilagojeni za davčne namene (Mercina, 2015b).

- Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov
Ta način je poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove. Izhajamo iz dejansko priznanih prihodkov. Odhodki pa so določeni v pavšalu in znašajo 80% ustvarjenih davčno priznanih prihodkov. Podjetnik, ki izpolnjuje pogoje se lahko odloči za ta način. Njegovi

prihodki iz dejavnosti, ki so ugotovljeni v skladu z računovodskimi standardi in v davčnem letu pred ugotavljanjem davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov ne presegajo 50,000 EUR. To je poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove. Zavezancem ni potrebno sestavljati poslovnih poročil in voditi evidenc o odhodkih. Vodijo le evidenco osnovnih sredstev in izdajanje knjigovodskih listin. Omogoča prihranek časa in denarja, kar je odvisno od obsega poslovanja. Ne smemo pozabiti, da zavezanec pri tem načinu ne more uveljavljati drugih odhodkov, ki so lahko višji od normiranih in olajšav. In naj še enkrat opomnim, da se ta način uporablja le pod pogojem, če so izpolnjeni zakonsko predpisani pogoji za to (Mercina, 2015b).

Tabela 4: Davčna stopnja za običajni s.p., 2015

Davčni razred	Obdavčljiv dohodek v EUR	Davčna stopnja
1. razred	do 8.021,34 EUR	16 %
2. razred	od 8.021,34 EUR do 20.400,00 EUR	27 %
3. razred	od 20.400,00 EUR do 70.907,20 EUR	41 %
4. razred	od 70.907,20 EUR	50 %

Vir: J. Mercina, Obdavčitev s.p., 2015b.

Priloga 8: Ustanovitev s.p.

Ustanovitev podjetja za s.p. se pravi registracija, vpis sprememb podatkov in prenehanje opravljanja dejavnosti izvede (Samostojni podjetnik, 2016):

- na vstopnih točkah VEM,
- z uporabo kvalificiranega digitalnega potrdila neposredno preko državnega portala e-VEM.

Postopek steče takoj in je brezplačen, v obeh primerih.

Odprtje poteka v treh korakih (Samostojni podjetnik, 2016):

- Prijava v poslovni register pri AJPES.

Pravno sposobnost podjetnik pridobi, ko je pri AJPES vpisan v Poslovni register Slovenije (PRS). Po vpisu lahko odpre podjetje in začne opravljati dejavnost. Z obrazcem »Prijava za vpis v Poslovni register Slovenije«, ki ga podjetnik vloži v poslovni register zaradi vpis ali

prenehanje poslovanja oziroma naredi spremembe podatkov glede podjetja. Če odda obrazec v elektronski obliki ga sprejme informacijski sistem VEM in ga pošle na AJPES. Če obrazec odda na vstopnih točkah VEM v papirni obliki ga v elektronski obliki posreduje na AJPES.

Za vpis v poslovni register je potrebno navesti naslednje podatke (Samostojni podjetnik, 2016; Cepec et al., 2010, str. 75):

- datum vpisa, ki ni daljši od treh mesecev od dneva vložitve prijave za vpis
 - podatke o sedežu, ki je določen kot pričakovani kraj opravljanja pridobitne dejavnosti,
 - firmo, ki vsebuje ime in priimek podjetnika,
 - podatke o skrajšani firmi, če gre za podjetnika posameznika,
 - ime in priimek, EMŠO, prebivališče, davčna številka podjetnika,
 - podatke o zastopniku, to so njegovo ime in priimek, EMŠO, prebivališče, davčna številka,
 - dejavnosti, ki jo bo podjetnik opravljal,
 - podatki o enotah poslovnega registra v skladu z zakonom, ki ga ureja Poslovni register Slovenije,
 - izjavo, na podlagi katere podjetnik dokazuje, da ima poravnane vse obveznosti iz prejšnjih poslovanj.
- Prijava pri FURS (Samostojni podjetnik, 2016).

Po vpisu v Poslovni register mora podjetnik v osmih dneh sporočiti davčnemu uradu, naslednje informacije:

- lokacije in število poslovnih prostorov za opravljanje dejavnosti,
- poslovne enote v državi v kateri se je registriral in po svetu,
- poslovne naložbe, ki jih bo izvajal doma in po svetu,
- številke računov, ki jih ima po svetu,
- povezane osebe,
- pooblaščen osebo, ki vodi računovodstvo.

- Prijava na Zavod za zdravstveno zavarovanje (Samostojni podjetnik, 2016).

Tukaj se prijavijo podatki o invalidskem in zdravstvenem zavarovanju, pokojnini, zavarovanje za primer brezposelnosti, sklenitvi delovnega razmerja in zavarovanju za starševsko varstvo. Po pošti naslednji dan od datuma ustanovitve boste prejeli sklep o registraciji. Če želite imeti dokumente urejene še isti dan, jih lahko osebno dvignete na AJPES-U.

Priloga 9: Pravno formalni in davčni vidik d.o.o.

Tabela 5: Pravno formalni in davčni vidik d.o.o., 2016

Kategorija	Razlaga
Pravno-formalna oblika	Pravna oseba, ki opravlja dejavnost
Ustanovni kapital	7500,00 EUR
Ustanovitveni stroški	Enostavni postopek je brezplačen. Zahtevnejši stroški pri notarju po notarskih tarifah
Poslovanje	Prisluženi denar družbenika ni njegov ampak pripada družbi
Odgovornost	Družba odgovarja za obveznosti z vsem svojim premoženjem. Družbeniki ne odgovarjajo za obveznosti družbe
Plača	Plača družbenika, ki je zaposlen v družbi je odhodek za družbe
Prispevki	V kolikor je družbenik zaposlen v družbi je vključen v obvezno zavarovanje na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Osnova za odmero prispevkov je plača. Družbenik, ki v družbi ni zaposlen je vključen v zavarovanje kot družbenik. Osnova za odmero prispevkov so vsi prejemki, prejeti za opravljanje poslovodne funkcije in dela. Višina prispevkov ni odvisna od višine dobička družbe
Računovodstvo	Dvostavno knjigovodstvo oziroma računovodstvo
Obdavčitev dobička	17% fiksna davčna stopnja. Izplačilo dobička na račun družbenika – fizične osebe obdavčene s 25%
Obdavčitev	Pavšalna (cedularna)
Davčna osnova	Dobiček, ki je presežek davčno priznanih prihodkov nad davčno priznanimi odhodki
Davčno obdobje	Lahko je različno od koledarskega leta, vendar ne sme presegati obdobja 12 mesecev in se ga 3 leta ne sme spreminjati
Možnost uveljavljena davčnih olajšav	Da

Vir: B. Boršnik, *Razlike med s.p. in d.o.o., 2016*; E – računovodstvo, *Razlike d.o.o. in s.p., 2010*.

Priloga 10: Družbena pogodba d.o.o.

Družbeniki jo sklenejo s soglasno izjavo volj. Sklenjena je lahko na posebnem obrazcu, v elektronski ali fizični obliki ali v obliki notarskega zapisnika. Ustanovitev na podlagi posebnega obrazca je možna, če družbeniki ne želijo spremeniti postavk na obrazcu. Podpisi družbeniki morajo biti overjeni na obrazcu. Drugače jo sklenejo v obliki notarskega zapisnika (Cepec & Kovač, 2012, str. 199). V literaturi se poudarja dvojna narava družbene pogodbe. Hkrati normativna oziroma korporacijska in pogodbeni narava (Prelič et al., 2009, str.73). Tako lahko sestavine pogodbe razdelimo v tri skupine. V prvo skupino sodijo podatki, ki so bistveni. To so: imena in priimki ter prebivališče in sedež vsakega družbenika; sedež in dejavnost družbe; višina osnovnega kapitala in osnovnega vložka, ki ga je vložil vsak družbenik in njegov poslovni delež. Drugo skupino sestavljajo podatki, ki so pogojno obvezni. Ampak za veljavnosti niso potrebni. Sem sodijo dogovori o prenosu poslovnega deleža, o prepovedi delitve poslovnega deleža, itd. Tretjo

skupino sestavljajo sestavine, ki jih lahko družbeniki uvrstijo v družbeno pogodbo. Na primer individualno imenovanje določene osebe za poslovodjo ali arbitražno reševanje sporov med družbeniki (Prelič et al., 2009, str.79). Ustanovitelji predhodno krijejo vse ustanovitvene stroške. Stroški pa so visoki sorazmerno z višino vloženih osnovnih vložkov. Ustanovitveni stroški se jim lahko povrnejo hkrati pa se lahko posameznem družbeniku izplača nagrada za delo pri ustanovitvi družbe. Povrnjeni stroški in nagrade so možne le ob dogovoru družbenikov. Njihovo izplačilo pa je možno ob izplačilu dobička družbe (Cepec & Kovač, 2012, str.200).

Priloga 11: Obdavčitev d.o.o.

Osnova za obdavčitev na podlagi dejanskih odhodkov je razlika med prihodki in odhodki, ki so ugotovljeni v izkazu poslovnega izida. Te prihodki in odhodki, se v davčnem obračunu prilagajajo v skladu z zakonom o davku od dohodka pravnih oseb, ali so davčno priznani ali nepriznani (Mercina, 2015a)

V davčno priznane prihodke se uvrščajo vsi prihodki. Zakon o davku od dohodka pravnih oseb pa določa nekatere prihodke, ki so izvzeti (Mercina, 2015a):

- če so izpolnjeni pogoji iz 24. člena to so prijete dividende,
- če so izpolnjeni pogoji iz 25. člena na ustvarjene kapitalske dobičke do višine 50%,
- opravljanje nepridobitne dejavnosti.

Med odhodke se štejejo vsi odhodki, ki so prisotni za pridobivanje obdavčljivih prihodkov. Davčno nepriznani odhodki so, če niso skladni z običajno poslovno prakso in niso posledica ali neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti. Davčno priznani odhodek zgolj do predpisanih mej, je amortizacija (Mercina, 2015a).

Ustvarjeni dobiček predstavlja davčno osnovo v primeru, ko davčno priznani prihodki presegajo davčno priznane odhodke. Nato se lahko davčna osnova zmanjšuje z davčnimi olajšavami, ki so natančneje razložene v zakonu o davku od dohodka pravnih oseb. Če želi zavezanec uveljavljati olajšave mora razpolagati z ustrezno dokumentacijo (Mercina, 2015a).

Davčno izgubo zavezanec ustvari, če v letnem poslovanju davčno priznani odhodki presegajo davčne priznane prihodke. V prihodnjih davčnih obdobjih lahko zavezanec zmanjšuje na podlagi pozitivne davčne osnove zneske davčne izgube. Davčna izguba se lahko koristi po 1.1.2013 do višine 50 % davčne osnove tekočega leta (Mercina, 2015a).

Davčno osnovo je možno od 1.1.2013 ugotavljati na podlagi normiranih odhodkov. Normirani odhodki se priznajo v višini 80% od davčno priznanih prihodkov. Davčna

osnova je 20% od davčno priznanih prihodkov. Ne priznajo se davčne olajšave in izguba ter dejanski stroški. Vsi zavezanci katerih prihodki ne presegajo 50,000 EUR se lahko odločijo za poenostavljeno računovodstvo (Mercina, 2015a).

Pri ugotavljanju davčne osnove zavezanec upošteva normirane odhodke, če (Mercina, 2015a):

- priglasi upoštevanje normiranih odhodkov in dejanskih prihodkov,
- prihodki iz dejavnosti v davčnem letu ne presegajo 50,000 EUR.

Na FURS je potrebno sporočiti, da se davčna osnova ugotavlja z normiranimi odhodki.

Posebne davčne stopnje 0 % se uporabljajo (Mercina, 2015a):

- za zavarovalnice ter pokojninske in investicijske sklade, ki izvajajo pokojninski načrt,
- za družbe tvegane kapitala, izvajanje dopustnih naložb tvegane kapitala, če sestavljajo ločeni obračun samo za ta del poslovanja.

Davčni obračun davka od dohodka pravnih oseb mora zavezanec oddati v 3. mesecih po koncu davčnega obdobja. V roku 30 dneh od oddaje davčnega obračuna je potrebno plačati davek (Mercina, 2015a).

Družbenik, ki si želi izplačati dobiček podjetja oziroma dividende na svoj osebni račun, je obdavčen v višini 25 %. To je določeno v zakonu o dohodnini. Najprej mora družbenik plačati davek od dohodka pravnih oseb, to je 17 % davčne osnove družbe. Potem pa, če si družbenik želi izplačati dobiček družbe na svoj osebni račun, plačati še dohodnino v znesku 25 % izplačila dobička oziroma dividend (Mercina, 2015a).

Priloga 12: Način preoblikovanja iz s.p. v d.o.o.

Pri preoblikovanju iz s.p. v d.o.o. poznamo dva načina in to sta (Mercina, 2015c):

- Prenos podjetja na novo kapitalsko družbo

To pomeni, da se ustvari nova kapitalska družba zaradi prenosa podjetnikovega podjetja. Dejstvo je, da kapitalska družba pred preoblikovanjem še ne obstaja, ustvari pa se z namenom, da podjetnik prenese vso svojo dejavnost na novonastalo podjetje. Prenos se opravi na podlagi sklepa oziroma enostranskega pravnega posla podjetnika.

Dolžnost podjetnika je, da v roku treh mesecev obvesti upnike, javnost, da bo svojo dejavnost nadaljeval v drugi pravnoorganizacijski obliki. Hkrati mora navesti tudi datum preoblikovanja. Za vpis v register podjetnik pripravi Sklep o prenosu, ki mora vsebovati firmo in sedež podjetja ter izjavo o prenosu in vrednosti podjetja na dan obračuna prenosa

podjetja. Poleg priloži akt o ustanovitvi družbe in listine. Pri notarju je potrebno overiti potrebne dokumente. Z vpisom prenosa podjetje preneha opravljati dejavnost in preide v novo družbo. Podjetnik postane imetnik deležev nove družbe.

- Prenos podjetja na prevzemno kapitalsko družbo.

Preoblikovanje se nanaša na prenos podjetja na kapitalsko družbo, ki je že ustanovljena. Smiselno je uporabljati enak postopek kot pri prvem načinu. Vsekakor pa ostajajo določene razlike. Pri tem načinu podjetnik s poslovodjo že obstoječe družbe sklene pogodbo o prenosu podjetja, h kateri bo pripojil vse svoje obveznosti in sredstva. Pogodba mora biti overjena pri notarju. Na družbo lahko prenese celotno premoženje ali pa le del podjetja in še naprej opravlja svojo dejavnost kot s.p. Podjetnik ima možnost, da svojega celotnega premoženja ne vključi v osnovni kapital, temveč ga razporedi na druge bilančne postavke. Če se zaradi prenosa prevzemni družbi poveča osnovni kapital, je potrebno upoštevati določbe zaradi pripojitve pri d.o.o. Povečanje osnovnega kapitala pregledajo eden ali več revizorjev, hkrati pa mora biti tudi vpisano v register.

Priloga 13: Intervju s podjetnikom Srečkom Zupanc iz podjetja Zuvar d.o.o.

Aleksandra: »Zakaj ste se najprej odločili za obrtno dejavnost?«

Srečko: »Za obrtno dejavnost sem se odločil zaradi veselja do strojništva. To delo me je veselilo, mi vlivalo voljo in motivacijo do življenja. Spominjam se svojega prvega večjega posla. Osebnost sem šel prositi izkušenega inženirja strojništva, da mi je narisal načrt, da sem lahko po naročilu izdelal svoj prvi transportni polž. To je bila tudi moja vstopna točka za sodelovanje z velikim podjetjem Koto d.d. in ostalimi večjimi podjetji.«

Aleksandra: »Kje ste videli prednosti in slabosti s.p.?«

Srečko: »Prednosti sem videl v tem, da sem se lahko ustvarjal v polni meri in razvijal svoj psihični, fizični in umski potencial. V svoji mali garaži sem lahko ustvarjal dan in noč, kjer sem se lahko posvetil delu, ga kvalitetno opravil v dogovorjenem roku. Če pa bi bil zaposlen v službi, kjer je 8-urni delovnik, to nebi šlo. Sploh pa, če bi želel delati več kot 8 ur, bi me imeli za preveč zagretega za delo. Plus je tudi v tem, da sem si lahko šel kupiti pripomočke in stroje in si s tem olajšal delo. Ni mi bilo potrebno čakati na odobroilo nadrejenih. Slabosti pa so pri kalkulaciji posla, kjer se hitro zakalkuliraš in lahko postaviš napačno ceno. To ima lahko trajne posledice. Izredno moraš biti pazljiv pri sklenitvi posla. Natančno sem vedno preučil vsako pogodbo in člene, tudi tiste, ki se na prvi pogled zdijo nepomembni. Zavaroval pa sem se tako, da sem si vse papirno oziroma zakonsko uredil. Potem pa je tukaj še zaupanje med partnerji, ki sega v sam vrh posla. Če tega ni, je posel težko izpeljati do konca. Predvsem gre za to, da sem osebi zaupal, da bo svoj posel izpeljan do konca.«

Aleksandra: »Kaj vas je spodbujalo, da ste rasli? In kaj omejevalo?«

Srečko: »Omejeval me je prostor. Glede na to, da sem na vrhu hriba, imam majhne možnosti glede širitve proizvodnje in posla. Problem tiči tudi v veliki oddaljenosti od Ljubljane. Zato morajo stranke priti k meni na vas, na svež zrak. Imam pa to prednost, da lahko zaposlujem delavce iz okolice in tako pomagam savinjski regiji. Poleg tega me je k rasti spodbujalo, da ustvarjam nekaj svojega oziroma za sinova, pri sebi doma ter ne motim sosedov.«

Aleksandra: »Ko ste se odločali za s.p. je bil eden izmed dejavnikov, da vam pri odprtju ni bilo potrebno vplačati osnovnega kapitala in, da ste prosto razpolagali z denarjem?«

Srečko: »Včasih tako ali tako ni bilo druge možnosti, kot da odpreš s.p. Pogoji poslovanja in zakoni niso bili tako izpopolnjeni, kot so sedaj. Pa tudi samo gospodarstvo ne. Sedaj je gospodarstvo bolj razvito, zakoni so bolj urejeni in bolj prilagojeni podjetjem. To je tudi res, nisem vplačal osnovnega kapitala, kar je bil velik plus. Ko sem se registriral v register, so me takoj razvrstili v določeni razred plačevanja prispevkov in davkov za državo. Tukaj ni bilo odstopanja. Tako je država določila in tako je bilo. Tudi prosto sem razpolagal z denarjem, večinoma sem kupoval stroje. Kdaj pa kdaj pa sem ga zapravil tudi za sobotno nakupovanje.«

Aleksandra: »Kakšne pogoje ste imeli v času s.p. glede zaposlovanja, strank, bank, kreditodajalcev?«

Srečko: »Pri s.p. sem imel lahko največ 6 zaposlenih. Pri d.o.o. pa lahko do tristo. V starih časih sem posle sklepal ob hrani in pijači v restavraciji, kjer smo se še malo nasmejali in poklepetali. Da smo potrdili posel, smo si segli v roke in posel je bil sklenjen. Sedaj podpišemo pogodbo v pisarni, kjer pregledamo vse pike in vejice. Včasih sem težje dobil kredit kot sedaj. Ko sem šel po kredit, ne glede ali sem s.p. ali d.o.o., gledajo rezultate poslovanja in kritje v ozadju, tako da ni bistvene razlike za pridobitev kredita. Za stranke je bilo pa tako, da sem se za njih vedno potrudil, naredil kvalitetno in so se tudi vračale.«

Aleksandra: »Katere odločitve so vas privedle, da ste se odločili za preoblikovanje v d.o.o.?«

Srečko: »Kot sem že prej rekel je bil glavni razlog, da sem podjetje predal sinovoma. Tako imamo zdaj solastništvo. Tega pa oblika s.p. ni omogočala. Tako sta sinova dobila cilj, motivacijo in voljo do življenja. Vsekakor pa sinovoma prav pridejo moje izkušnje, znanje in poznanstva na vseh področjih, ki sem jih nabiral med svojim dolgoletnim delom. Razlog preoblikovanja je tudi v tem, da pri s.p. partnerji niso čisto prepričani, ali bo naročilo izvedeno do konca.

Aleksandra: »Kje ste videli prednosti in slabost d.o.o.?«

Srečko: »D.o.o. že sam po sebi nosi zagotovilo resnosti. To pa sem dobil s kvalitetnim delom in pridobljenimi certifikati kakovosti. Imam pa večjo kredibilnost in lažje dostopam do vsega, do trga v Sloveniji in tujini, kreditov in partnerjev. Tako kot sem bil pri s.p., sem

tudi pri d.o.o. odškodninsko odgovoren. Samo, da sem pri s.p. odgovarjal z vsem svojim premoženjem. Pri d.o.o. pa z osnovnim kapitalom, zato pa sem lažje iztržljiv. Če ne plačam računov, mi izdajo tožbo in tako mi lahko zaplenijo stvari. Zato, ker imam osnovni kapital zagotovljen s stroji, napravami in s svojim premoženjem.

Aleksandra: »Pri s.p. ste obdavčeni po dohodninski lestvici kot vsi državljani, se vam to zdi smiselno?«

Srečko: »Glede na to, da sem pri s.p. plačeval davke kot vsak državljan, se mi zdi pošteno, saj sem imel možnost, da sem se za posel potrudil, ga opravil kvalitetno, s tem pa sem lahko zaslužil več kot pa državljan, ki je zaposlen v podjetju.«

Aleksandra: »Glede nato, da ste pred preoblikovanjem že kar nekaj časa obstajali se vam zdi, da ste po preoblikovanju pridobili več novih strank, poslovnih partnerjev, prepoznavnost?«

Srečko: »Glede nato, da sem pred preoblikovanjem obstajal kar nekaj časa, pa po preoblikovanju nisem veliko pridobil na prepoznavnosti pri starih partnerjih, saj sem bil že prej dobro poznan v svoji dejavnosti. Se je pa takoj poznalo pri iskanju novih partnerjev, saj se je novica o preoblikovanju hitro razvedela. Zraven pa je največ pripomoglo dobro ime podjetja. Glede na to, da podjetje obstaja že kar nekaj časa, me sedaj, ko sem d.o.o. stranke bolj resno jemljejo. Imam pa za seboj uspešno zgodovino razvoja podjetja. Se pravi izkušnje, znanje in stranke vedo, da sem zanesljiv in da je delo pri meni opravljeno kakovostno, zaupanja vredno. Tudi v tujini name gledajo z večjim zaupanjem in resnostjo zdaj, ko sem d.o.o. Pri d.o.o. moram prikazati vse stroške, kar pa ni isto kot pri s.p. Na primer, če gre delavec na službeno pot, mu moram odobriti potne stroške, on pa jih je dolžan podpisati, ko je prijel denar. Vse to moram prikazati v bilancah.«

Aleksandra: »Kdaj se vam zdi smiselno, da se podjetnik odloči za preoblikovanje iz ene oblike v drugo?«

Srečko: »Smiselno se mi zdi preoblikovanje. Pravim, da je potrebno slediti trendom. Včasih ni bilo takih pogojev kot sedaj in tudi možnosti ne. Zdaj so možnosti večje, je pa tudi odvisno, v kateri panogi deluješ in kakšni so tam pogoji. Poleg tega pa je od podjetja od podjetja odvisno ali podjetje misli širiti poslovanje, vstopiti na tuje trge in biti dolgoročno podjetje.«

Aleksandra: »Imate kakšen nasvet, priporočilo, opozorilo za podjetnike, si so ali bodo na podobni poti kot vi?«

Srečko: »Vsem bodočim in sedanjim podjetnikom predlagam, da upoštevajo zakone in tako ne bodo imeli problemov s poslom in poslovanjem podjetja. Če sta obe strani zadovoljni, tako država kot podjetnik, se to odraža v gospodarstvu. Tako lahko oba z mirno vestjo poslujeta in podjetnik lahko vodi uspešen posel. Če želite upoštevati zakone, je najbolje, da najamete davčnega svetovalca, ki pozna zakone in bo delal v prid obeh strani.

Ne smete pa pozabiti, da se je potrebno vsak dan učiti na področju, ki ga poznate, in tudi na drugih področjih. Nikoli se ne ve, kdaj nam pride prav znanje. Potrebno pa je tudi, da znanje predajate naprej. Tudi jaz sem svojima sinova predal znanje o poklicu in poslovanju tako, da zdaj uspešno vodita podjetje. Jaz pa kdaj pa kdaj priskočim na pomoč, drugače pa uživam v pokoju.«